

Anlægskonferencen

Indeholder materialet der blev præsenteret på anlægskonferencen

Materialet er opdelt efter udvalg

Indholdsfortegnelse

Børne og skoleudvalget	4
Status - Etablering af 20 nye døgninstitutionspladser på familieområdet	5
Specialbørnehaven Lucernevejen.....	6
Forklædenotat	6
Notat med beskrivelse af scenarier (BSU dagsordenspunkt 75)	7
Notat om scenariebeskrivelse af særligt dagtilbud efter Barnets Lov §83	12
Byggeriet af ny daginstitution ved Børnehuset Toftegården	22
Forklædenotat NY.....	22
Dagsordenspunkt om sagen – med beslutning fra BSU møde d. 10. august 2026. NY	23
Notat med betragtninger om alternativ placering af børnehuset Toftegården – inkl. bilag med oversigtsfoto NY.....	24
Notat med vurdering i forhold til køb eller leje af modulbyggerier NY	27
Notat med betragtninger ved køb eller leje af modulbyggeri NY.....	29
Miljø og teknikudvalget, Landdistriktsudvalget og Erhvervs- og planudvalget.....	31
Status ny spildevandsplan.....	32
Status på veje og cykelstiers tilstand – vedligeholdelse og efterslæb (vejkapital)	33
Status på broer og bygværkers tilstand – vedligeholdelse og efterslæb (kapitalværdi)	38
Status på kommunens bygningsmasse og det vedligeholdelsesmæssige efterslæb	41
Status på energieffektivitet i kommunale bygninger	44
Status på sløjfning af brandhaner	46
Færgelejer og moler.....	48
Forventede investeringer på affaldsområdet i perioden 2027 – 2036	49
Modeller for afledt drift.....	53
Dokning og ekstraordinær vedligeholdelse af Ragna	57
Omsorgsudvalget	58
Nye plejecentre: Ældreboliger og servicearealer	59
Distriktslokaler.....	60
Udvidelse af Hjælpe-middelhuset og Madservice Kronjylland	61
Sundheds-, idræts- og kulturudvalget	62
Etablering af nyt ankomst- og foyerareal på Værket	63
Etablering af stadsarkiv og forbedrede publikums- og formidlingsfaciliteter.....	64
Nyt tag på Arena 2	65

Eablering af lokale sundhedshuse	66
Større projekter på kultur og fritidsområdet	67
Økonomiudvalget.....	68
Brandstation i Sydbyen	69
Anbefalinger til yderligere styrkelse af beredskabet NY	71

Børne og skoleudvalget

16. juni 2026

Status på etableringen af 20 nye døgninstitutionspladser på familieområdet

Baggrund

I forbindelse med vedtagelsen af budget 2025-2028 blev det besluttet, at der skal etableres 20 nye, kommunale døgninstitutionspladser på familieområdet.

Byrådet har på sit møde den 23. marts 2026 godkendt, at pladserne fordeles med 10 til aldersgruppen 0-12 år og 10 til aldersgruppen 13-18 år.

Da det har vist sig vanskeligt at finde velegnede bygninger til målgrupperne, så forventes de nye døgninstitutionspladser først at kunne tages i brug i løbet af 2027.

Aktuelt arbejdes der på at etablere pladserne til de yngste børn i lokalerne til det tidligere døgntilbud Udsigten i Mellerup, mens det undersøges, om pladserne til de ældste kan etableres i familiehuseks lokaler på Infanterivej i Randers.

I forhold til Infanterivej er Ejendomsservice aktuelt i færd med at undersøge, om bygningen kan leve op til de bygnings- og brandtekniske krav, der er til lokaler, som skal anvendes til døgnophold. Desuden afdækkes det, hvad anlægsudgifterne til en ombygning til 10 døgnpladser med tilhørende fællesfaciliteter og personale vil være.

Økonomi

Det indgår i budgetaftalen for 2025-2028, at der kan anvendes 10,0 mio. kr. til etablering af de nye døgninstitutionspladser. Heraf blev 8,0 mio. kr. tilført til budgettet i 2025 samtidig med, at der blev indregnet en driftsbesparelse i de efterfølgende år. De resterende 2,0 mio. kr. skal finansieres via den samlede budgetramme på familieområdet.

Det er forvaltningens vurdering, at de samlede anlægsudgifter vil fordele sig med maksimalt 2,0 mio. kr. i 2026 og med de resterende ca. 8,0 mio. kr. i 2027.

Specialbørnehaven Lucernevej

I forbindelse med vedtagelsen af budget 2026-2029 blev det besluttet, at forvaltningen skulle gennemføre en inddragende proces med henblik på at få input fra forældre og medarbejdere vedrørende den kommende placering af Specialbørnehaven Lucernevej (kommunens §83-tilbud).

Der er udarbejdet forslag til **tre forskellige scenarier**, inklusive fem underscenarier, for den fremtidige placering af specialtilbuddet.

Et flertal i børne- og skoleudvalget har på et møde den 8. juni 2026 besluttet, at der skal arbejdes videre med det scenarie, der betegnes **2.B** i dagsordenspunktet. Her lægges der op til at etablere en specialbørnehave i sammenhæng med en ny almen daginstitution.

Anlægsudgiften til scenarie 2B vil være i størrelsesordenen **21,0 mio. kr.** Der blev i budget 2026-2029 afsat 6,1 mio. kr. til formålet.

Følgende **bilag** er vedlagt:

- Børne- og skoleudvalgets dagsordenspunkt om sagen – inkl. udvalgets beslutning på møde den 8. juni 2026.
- Notat om scenariebeskrivelse af særligt dagtilbud efter Barnets Lov §83.

Punkt 75: Den inddragende proces i forhold til specialbørnehaven Lucernevej og scenarier for fremtidige rammer

28.00.00-G01-4-26

Resumé

I budget 2026-2029 blev det besluttet, at forvaltningen skulle gennemføre en inddragende proces med henblik på at få input fra forældre og medarbejdere vedrørende den kommende placering af Specialbørnehaven Lucernevej (kommunens §83-tilbud).

Der har været afholdt en række temamøder, inspirationstur til andre kommuner mv., og på den baggrund er der udarbejdet beskrivelser af hvilke fysiske og organisatoriske rammer, der er vigtige for at sikre et §83-tilbud af høj kvalitet.

I denne sag præsenteres tre scenarier, inklusive fem underscenarier, for den fremtidige placering af specialtilbuddet. Børne- og skoleudvalget bedes udvælge et eller flere scenarier, som forvaltningen herefter vil konkretisere og fremlægge på udvalgsrådet i august.

Der blev i budget 2026-2029 afsat 6,1 mio. kr. til at flytte Specialbørnehaven Lucernevejen til Børnehuset Nyvang samt til at etablere en almen institution i lokalerne, hvor specialbørnehaven på nuværende tidspunkt har til huse. Det vurderes, at ingen af de scenarier, der præsenteres i sagen, kan holdes inden for den afsatte anlægsramme.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til børne- og skoleudvalget,

1. at udvalget beslutter hvilket eller hvilke scenarier, forvaltningen skal arbejde videre med i forhold til den fremtidige placering af §83-tilbuddet i Randers Kommune.

Scenarie 1: §83-tilbuddet forbliver på Lucernevej

- - o 1.a: §83-tilbuddet forbliver som nu
 - o 1.b: Der etableres et alment dagtilbud på matriklen i sammenhæng med §83 tilbuddet.

Scenarie 2: §83-tilbuddet etableres i sammenhæng med en almen daginstitution

- - o 2.a: §83-tilbuddet etableres indenfor rammerne af et eksisterende børnehus
 - o 2.b: §83-tilbuddet etableres i sammenhæng med ny almen daginstitution
 - o 2.c: §83-tilbuddet tilbygges i sammenhæng med en eksisterende daginstitution.

Scenarie 3: §83-tilbuddet etableres i sammenhæng med Trekløverskolen (specialskole).

Beslutning

Et flertal af udvalget stemte for, at der arbejdes videre med scenarie 2.B

For stemte Kasper Fuhr, Merethe Bak Laustsen, René Skaarup, Magnus Bigum og Tommy Bødker. Imod stemte Lise-Lotte Leervad Larsen og Anne Hjortshøj.

Socialdemokratiet stillede et ændringsforslag om, at samtlige beskrevne scenarier oversendes til budgetforhandlingerne. Formålet er at sikre, at alle partier får mulighed for at tilkendegive, hvilke scenarier de ønsker at prioritere og finde finansiering til i forbindelse med budgetlægningen. Samtidig ønskes det, at forvaltningen arbejder videre med alle scenarier, således at muligheder, konsekvenser og realiserbarhed belyses så grundigt som muligt. Dette skal sikre det bedst mulige beslutningsgrundlag for de kommende budgetforhandlinger og den videre politiske behandling af sagen.

Forslaget blev forkastet.

Imod stemte Kasper Fuhr, Merete Bak Laustsen, René Skaarup.

For stemte Lise-Lotte Leervad Larsen, Anne Hjortshøj.

Tommy Bødker og Magnus Bigum undlod at stemme.

Martin Guldmann havde forfald til mødet. René Skaarup deltog i stedet for.

Sagsfremstilling

Ifølge Barnets lov §83 skal alle kommuner sikre, at der er særlige dagtilbud til børn, der på grund af betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne har et særligt behov for støtte, behandling mv., der ikke kan dækkes i almindelige dagtilbud efter dagtilbudsloven. Randers Kommune har ét §83-tilbud, som er placeret på Lucernevej 61 i Randers NV, på en selvstændig matrikel. Der er i dag flere kvadratmeter bygningsmasse på matriklen, end der er behov for til §83-tilbuddet, og de fysiske rammer trænger til en opdatering.

I 2025 indgik, som en del af direktionens forslag til et budget i balance, et forslag om at flytte specialbørnehaven fra Lucernevej til en placering i sammenhæng med den almene daginstitution Huset Nyvang. Efterfølgende har der været iværksat en inddragende proces med forældre, medarbejdere og ledelse tilknyttet Specialbørnehaven Lucernevej, og på den baggrund præsenterer forvaltningen i denne sag resultaterne, i form af tre forskellige scenarier for fremtidig placering af §83-tilbuddet. De fremlagte forslag tager desuden afsæt i en behovsvurdering af antal pladser i § 83-tilbuddet (som vurderes at være 20 pladser).

Scenarier

Herunder præsenteres tre forslag til scenarier (samt fem underscenarier) for placering af kommunens §83-tilbud. De er udarbejdet af forvaltningen på baggrund af input og inspiration fra den inddragende proces. Efterfølgende er der udarbejdet indledende vurderinger af økonomi og matrikler for de enkelte scenarier.

Scenarie 1

§83-tilbuddet forbliver på Lucernevej

§83-tilbuddet forbliver i de eksisterende rammer på Lucernevej. For at sikre en opdateret fysisk ramme skal der foretages bygnings- og indretningsforbedringer både ude og inde.

- **1.a – Det særlige dagtilbud efter §83 forbliver som nu**
- **1.b – Der etableres et alment dagtilbud på matriklen i sammenhæng med det særlige dagtilbud efter §83**

Økonomisk vurdering:

Ad 1. a: En foreløbig beregning viser, at en renovering og opdatering af institutionen vil koste ca. 10,0 mio. kr., og en genhusning af børnene vil koste ca. 4,0 mio. kr.

Ad 1.b: En foreløbig beregning viser, at en ombygning og renovering af den nuværende institutionsbygning til §83-tilbuddet, samt ombygning af andre bygninger på matriklen til at rumme en almen vuggestue på 14 vuggestuebørn, vil koste ca. 11,5 mio. kr. Desuden vil der være en udgift til genhusning af børnene på ca. 4 mio. kr.

Scenarie 2

§83-tilbuddet etableres i sammenhæng med en almen daginstitution

I scenarie 2 etableres §83-tilbuddet i sammenhæng med et alment dagtilbud, med henblik på at fremme mulighed for flere og bredere børnefællesskaber på tværs af almen- og specialområdet.

- **2.a - Det særlige dagtilbud efter §83 etableres indenfor rammerne af et eksisterende børnehus**

- **2.b - Det særlige dagtilbud efter §83 etableres i sammenhæng med ny almen daginstitution**
- **2.c - Det særlige dagtilbud efter §83 tilbygges i sammenhæng med en eksisterende daginstitution**

Økonomisk vurdering:

Ad 2.a: For at kunne estimere omkostningerne ved dette scenarie, vil det være nødvendigt at tage udgangspunkt i en konkret bygningsmasse på en matrikel. Udpeges dette scenarie til videre undersøgelse, vil forvaltningen kunne foretage de nødvendige beregninger med udgangspunkt i konkrete bygninger og matrikler. Der er ikke aktuelt ledig kapacitet i eksisterende institutioner, hvorfor denne løsning vil kræve flytning og evt. genhusning af børn fra en almen-institution.

Ad 2.b: En foreløbig beregning viser, at der må forventes en omkostning på ca. 21,0 mio. kr. for dette scenarie. Det vil dog kræve nærmere beskrivelse af fællesarealer og tilbygning med øvrigt alment byggeri. Derudover kommer udgiften til den nybyggede almeninstitution.

Ad 2.c. Forvaltningen har foretaget en screening af institutioner inden for en forholdsvis central geografisk placering omkring Randers by. På baggrund heraf vurderes det, at der ikke umiddelbart er passende matrikler ved eksisterende børnehuse, med plads til at tilbygge et §83-tilbud.

Scenarie 3

Det særlige dagtilbud efter §83 etableres i sammenhæng med Trekløverskolen (specialskole)

I dette scenarie etableres det særlige dagtilbud i sammenhæng med Specialskolen Trekløverskolen. Der er for nuværende ikke uudnyttede kvadratmeter i afdelingen på Blommevej, hvilket betyder, at der skal etableres en bygning til formålet.

Økonomisk vurdering:

En foreløbig beregning viser, at der må forventes en omkostning på ca. 21,0 mio. kr. for dette scenarie.

Scenarierne udfoldes nærmere i *Bilag 3 – Notat om scenariebeskrivelse af særligt dagtilbud efter Barnets Lov §83*.

Det skal bemærkes, at i alle scenarier er det en grundlæggende præmis, at dagtilbuddet fortsat drives som et §83-tilbud, der lever op til at kunne varetage de særlige behov for specialpædagogisk støtte, behandling mv., som målgruppen har – både for de nuværende indskrevne børn og for fremtidige børn i målgruppen. Dette gælder både i forhold til den specialpædagogiske faglighed og de fysiske rammer. Økonomien i §83-tilbuddet er derudover adskilt fra økonomien på almenområdet og kan ikke blandes sammen med denne.

Økonomi

Samlet set er der ingen af scenarierne, der kan finansieres inden for den økonomiske ramme på 6,1 mio. kr. Scenarierne 1.a og 1.b er billigst, med omkostninger på henholdsvis 14,0 og 15,5 mio. kr. Scenarie 2.b og 3 skønnes at ville koste ca. 21,0 mio. kr. til nybyg, mens der ikke er foretaget en beregning af omkostninger ved scenarie 2.a. Forvaltningen vurderer ikke, at der er relevante matrikler til at realisere scenarie 2.c.

Det skal bemærkes, at alle beregninger skal betragtes som foreløbige.

I alle scenarier beregnes med 20 pladser. Dette vurderes at være tilstrækkelig kapacitet til målgruppen (der var i 2023 indskrevet 12,9 helårsbørn, i 2024 11,8 og i 2025 13).

Input til scenarierne fra den inddragende proces

Som en del af den inddragende proces, er medarbejdere og forældre tilknyttet Specialbørnehaven Lucernevej blevet præsenteret for scenarierne. Hovedparten af de involverede forældre og medarbejderne tilkendegiver, at de foretrækker scenarie 2.b eller 2.c, det vil sige en løsning med nybyggede rammer tilpasset §83-målgruppen, enten i forbindelse med nybyg af en almen institution eller som tilbygning til en eksisterende almen institution.

Hovedpointer fra den inddragende proces

Den inddragende proces er foretaget af Børnefagligt Udviklingscenter i Børn og Skole-forvaltningen i perioden 22. januar- 14. april 2026. For yderligere information om processen henvises til bilag 1 - *Notat om den inddragende proces*.

De inddragede grupper har bidraget med forskellige perspektiver og indsigter. Medarbejderne har særlig indsigt i faglige og organisatoriske forhold og på hele målgruppen for §83-tilbuddet. Forældrene har særlig indsigt i deres egne børn og deres behov og udvikling, familiernes hverdag og vilkår og mødet mellem barn/familie og institution. Derudover er der kommet faglige input fra PPR, Trekløverskolen og inspiration fra andre kommuners erfaringer med §83-tilbud.

På baggrund af de indsamlede input og data fra den inddragende proces har forvaltningen udarbejdet et grundlag, som anbefales indtænkt uanset lokation eller organisatorisk forankring af §83-tilbudet.

Grundlæggende forudsætninger for fremtidens §83-tilbud – uanset lokation

Fysiske rammer:

- *Egne faciliteter* og tydelig adskillelse til eventuelle andre målgrupper er vigtigt.
- *Fysiske rammer indendørs* skal være rummelige og fleksible, og understøtte udviklende aktiviteter og mulighed for skærmning.
- *Uderum og legeplads* er vigtigt og skal kunne give børnene motoriske udfordringer, sansestimulering samt mulighed for rolige omgivelser, samt tilgængelighed for børn med fysiske funktionsnedsættelser.
- *Mulighed for regulering af sanseindtryk* i form af gode akustiske forhold, regulerbar belysning og mulighed for visuel ro.

Organisatoriske rammer:

- *Specialpædagogisk faglighed* er grundlæggende for tilbuddet, og rammer og organisering skal understøtte specialiseret viden og tværfagligt samarbejde. Eventuelt samspil med børn fra et alment dagtilbud vil altid skulle tage udgangspunkt i det enkelte barns behov.
- *Ledelse og organisering* skal understøtte stabile rammer og prioritering af specialopgaven. Organisatorisk adskillelse mellem special- og almentilbud er vigtig for at fastholde fokus på specialtilbuddets kerneopgave.
- *Stærke relationer* til fast personale er afgørende for kvaliteten i tilbuddet og børnenes trivsel og udvikling.

Forudsætningerne udfoldes nærmere i bilag 3 – *Notat om scenariebeskrivelse af særligt dagtilbud efter Barnets Lov §83*. Input fra forældre og medarbejdere gennem de forskellige faser i den inddragende proces udfoldes i bilag 2 - *Samlede input og data fra den inddragende proces*.

Input fra forældre og personale peger samlet set på, at kvaliteten i et fremtidigt specialtilbud – uanset lokation – i høj grad afhænger af, at de fysiske rammer er tydeligt indrettet til at understøtte den specialpædagogiske opgave. Det fremhæves som afgørende, at rammer og organisering skal kunne varetage en mangfoldig børnegruppes individuelle behov for støtte.

I forbindelse med processen er visitation til §83-tilbuddet også blevet drøftet, og forvaltningen vil i løbet af efteråret foretage en gennemgang af de interne processer for visitation samt målgruppebeskrivelse for almene dagtilbud, §4-tilbud (ressourcegrupper) og §83-tilbud.

Videre proces

Børne- og skoleudvalget bedes vælge et eller flere af scenarierne, som forvaltningen efterfølgende vil undersøge og beskrive nærmere - herunder beregning af økonomi og evt. betydning for dagtilbudsområdets kapacitet, tidsplan mv. Herefter vil sagen blive forelagt udvalget igen på udvalgsrådet i august 2026.

Økonomi

Der henvises til sagsfremstillingen ovenfor.

Bilag

PP vedr. proces ift. § 83 tilbud BSU 8. juni

Bilag 1 Notat om den inddragende proces

Bilag 2 Notat - Samlede input og data fra den inddragende proces

Bilag 3 Notat om scenariebeskrivelse af særligt dagtilbud efter Barnets Lov §83

Bilag 3: Notat om scenariebeskrivelse af særligt dagtilbud efter Barnets Lov §83

Sagsnavn: Inddragende proces vedrørende organisering af Specialbørnehaven Lucernevej

Sagsnummer: 28.00.00-G01-4-26

Forvaltning: Børn & Skole

Dato: 29. april 2026

Indledning

I det følgende notat beskrives tre overordnede forslag til fremtidsscenarier med underscenarier for det særligt dagtilbud efter Barnets lov §83 i Randers kommune. Scenarierne er af forvaltningen blevet fremlagt for forældre og personale fra Specialbørnehaven Lucernevej. Under to af de overordnede scenarier fremgår variationsmuligheder.

Scenarierne er blevet til på baggrund af faglige input fra personale, inspiration fra andre kommuner og interessenter samt input fra forældre og forældrerådet i Børnehaven Lucernevej i forbindelse med en inddragende proces. Processen er beskrevet i Notat om den inddragende proces (Bilag 1). Forvaltningen i Randers kommune har en ambition om at give alle børn lige adgang til gode fællesskaber, hvor der er plads til forskelligheder (se evt. Randers Kommunes Børn- og Ungepolitik 2023-2026). Dette gælder også, når det kommer til et særligt dagtilbud efter Barnets Lov §83, der kan rumme de behov som den samlede gruppe af børn indenfor målgruppen har.

Beskrivelse af Særligt dagtilbud efter Barnets lov §83

Formål med særligt dagtilbud efter Barnets Lov §83

Formålet med særlige dagtilbud efter barnets lov § 83 (kaldet særligt dagtilbud fremadrettet) er at sikre et specialiseret dagtilbud til børn, der på grund af betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne har et så omfattende behov for støtte, behandling m.v., at dette ikke kan dækkes gennem ophold i almindelige dagtilbud eller fritidshjem efter dagtilbudsloven. Kommunalbestyrelsen har efter § 83, stk. 1, en forsyningsforpligtelse til at sørge for det nødvendige antal pladser i sådanne særlige dagtilbud.

Målgruppen

Målgruppen for særlige dagtilbud, er børn med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, som efter en faglig og individuel vurdering har et særligt behov for støtte, behandling, pleje og eventuel træning, der ikke kan imødekommes inden for rammerne af et alment dagtilbud – heller ikke med den støtte, der kan ydes efter dagtilbudsloven. Afgrænsningen beror ikke på bestemte diagnoser, men på en konkret vurdering af barnets funktionsevne og behov for et særligt støtte- og behandlingstilbud.

I Randers kommune visiteres børnene til det særlige dagtilbud via 'Visitation Dagtilbud'. Der er tale om en børnegruppe med forskelligartede og komplekse udfordringer, der kræver en særlig viden og typisk en tværfaglig indsats. Det kan være tale om fysiske såvel som psykiske udfordringer, hvilket stiller krav til de

fysiske rammer. Sammensætningen af målgruppen for det særlige dagtilbud i Randers Kommune kan variere, hvilket kræver en ramme med mulighed for fleksibilitet.

Organisering af de særlige dagtilbud

Der stilles i lovgivningen særlige krav til organiseringen af særlige dagtilbud. Det betyder eksempelvis, at dagtilbuddet skal have en særskilt økonomi, såfremt det placeres i tilknytning til et alment dagtilbud. Dette er med til at sikre det nødvendige ressourcer i tilbuddet, så børnene sikres den rette indsats.

Organisering af de særlige dagtilbud

39. De særlige dagtilbud kan oprettes og drives som et selvstændigt dagtilbud eller oprettes og drives som et afgrænset tilbud i forbindelse med et dagtilbud etableret efter dagtilbudsloven.

Såfremt et særligt dagtilbud drives i forbindelse med et dagtilbud etableret efter dagtilbudsloven vil det pågældende barn, der er optaget i det særlige dagtilbud, være omfattet af de regler, der gælder for særlige dagtilbud. Det særlige dagtilbud og dagtilbud etableret efter dagtilbudsloven skal have adskilte budgetter.

Kommunen kan herudover indgå en aftale med regionsrådet, jf. § 13 i barnets lov, med andre kommuner eller med selvejende særlige dagtilbud om oprettelse og drift af et særligt dagtilbud i form af f.eks. vuggestuer, børnehaver, aldersintegrerede institutioner og fritidshjem, jf. § 12 i barnets lov.

For at kunne give børn optaget i et særligt dagtilbud den nødvendige støtte og behandling skal det særlige dagtilbud kunne trække på særlig ekstern ekspertise. (VEJ nr. 9375 af 28/05/2024)

Organisatorisk tilknytning og ledelse i Specialbørnehaven i dag

På nuværende tidspunkt er det særlige dagtilbud efter Barnets lov §83 placeret på Lucernevej 61, 8920 Randers NV. Her ligger tilbuddet placeret isoleret som et særligt dagtilbud. Tilbuddet er indrettet i rummelige rammer og der er mindre bygninger og et anneks tilknyttet hovedbygningen.

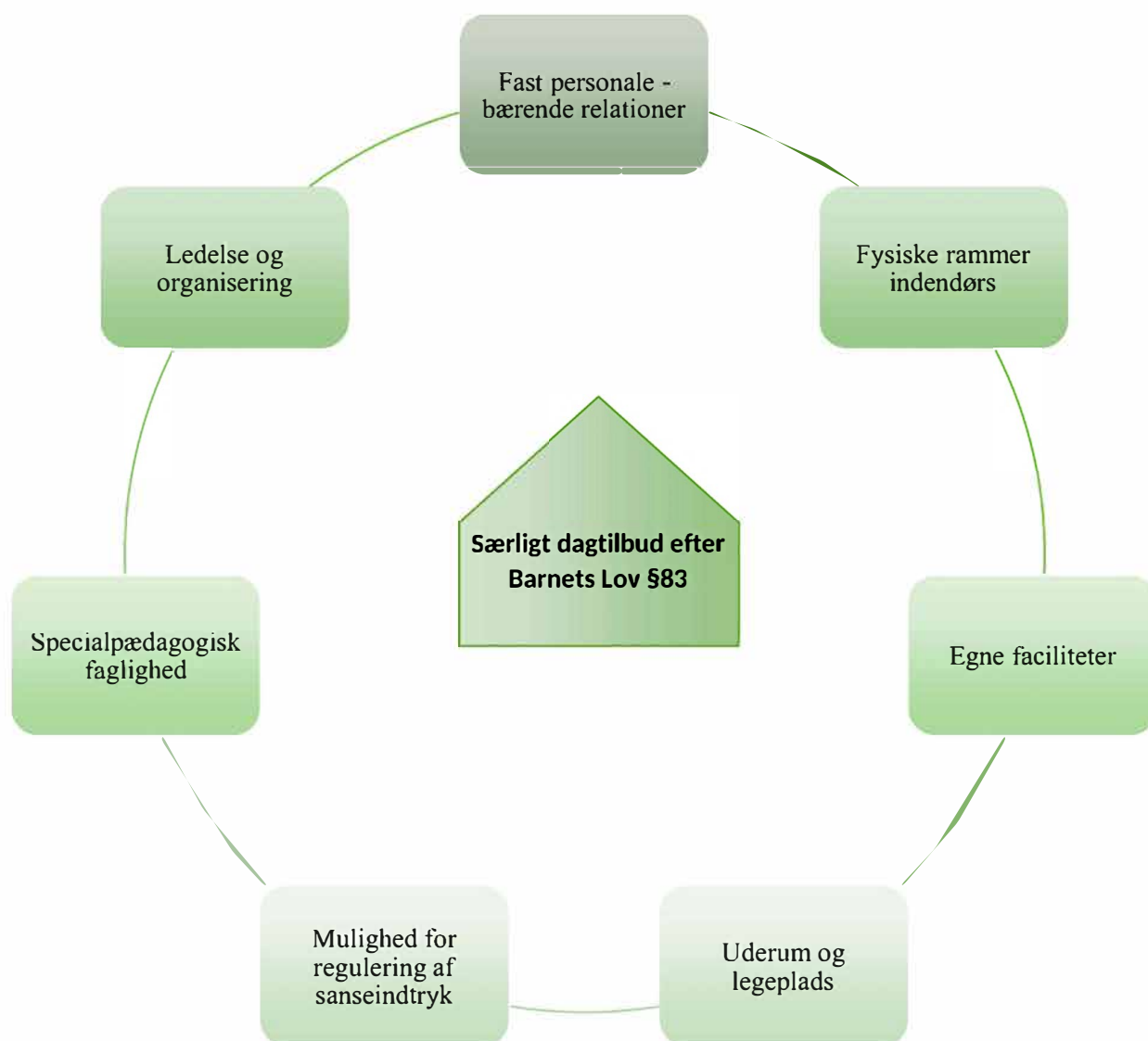
Dagtilbuddet er organiseret under Dagtilbud Midt i Randers kommune, og har været organiseret der siden januar 2025. Institutionen har egen ledelse, som refererer til dagtilbudslederen for dagtilbuddet, og den er ligeledes en del af Dagtilbud Midts bestyrelse.

Grundlæggende forudsætninger for fremtidens særlige dagtilbud i Randers Kommune uanset placering

På baggrund af analysen af de indsamlede input og data fra den inddragende proces har forvaltningen udarbejdet et grundlag, som anbefales uanset placering af det fremtidige særlige dagtilbud efter Barnets lov §83.

Input fra forældre og personale peger samlet set på, at kvaliteten i et fremtidigt specialtilbud – uanset lokation – i høj grad afhænger af, at de fysiske rammer er tydeligt indrettet til at understøtte den specialpædagogiske opgave. Det fremhæves som afgørende, at rammer og organisering skal kunne varetage en mangfoldig børnegruppes individuelle behov for støtte.

Nedenstående figur viser i overskrifter, og med afsæt i dataindsamling fra den inddragende proces, hvilke grundlæggende forudsætninger, der skal være til stede i Randers Kommunes særlige dagtilbud. Disse forudsætninger skal altså indtænkes uanset lokation eller organisatorisk forankring. I de kommende scenariebeskrivelser bør disse forudsætninger i videst mulig udstrækning være til stede. Under figuren uddybes overskrifterne.

Herunder uddybes de grundlæggende forudsætninger, der anbefales uagtet fremtidsscenario og fysisk placering. Det er helt centralt, at barnets trivsel er det bærende udgangspunkt for tilbuddet, ligesom at et tæt og tillidsfuldt samarbejde med forældre er afgørende for kvaliteten af tilbuddet.

Fast personale og bærende relationer

- Fast personale, der kender børnene godt, er afgørende for kvaliteten i tilbuddet og børnenes trivsel og udvikling
- Kontinuitet i personalegruppen skaber stabile relationer og trygge rammer
- Faste voksne understøtter børnenes udvikling og mulighed for deltagelse i hverdagen

Fysiske rammer indendørs

- Gode og rummelige faciliteter med høj grad af mulighed for fleksibilitet
- Indretningen skal understøtte børnenes behov for ro og skærmning samt arbejde med sansning og motorisk aktivitet og træning
- Der bør indtænkes opholds-, sanse- og motorikrum tilpasset børnenes behov
- Plads til hjælpemidler er nødvendig – både til opbevaring og til fri bevægelse

Egne faciliteter

- Egen indgang og garderobe er vigtige for at skabe ro og struktur og en god overgang for børnene
- Selvstændige faciliteter bidrager til et mere overskueligt og trygt miljø
- Tydelig fysisk adskillelse til eventuelle andre målgrupper understøtter fokus på specialtilbuddets opgave

Uderum og legeplads

- Uderummet er et centralt opholds-, trænings- og læringsrum for børnene
- Der er behov for afskærmning fra et evt. alment dagtilbud samt opdelte zone på legepladsen
- Uderummet skal give børnene mulighed for motoriske udfordringer, sansestimulering samt ophold i rolige omgivelser
- Beliggenhed skærmet mod markant/kraftig støj fra industri eller trafik og ideelt med adgang til natur og varierende udearealer
- Lettilgængeligt udeareal – også tilpasset børn med fysiske funktionsnedsættelser

Mulighed for regulering af sanseindtryk

- Det er vigtigt med gode akustiske forhold, en tilpasse og regulerbar belysning, mulighed for visuel ro og overskuelighed, da en del af målgruppen har behov for at kunne regulere sanseindtryk
- Der skal være mulighed for at skærme for lyd og visuelle forstyrrelser på legepladsen

Specialpædagogisk faglighed

- Den specialpædagogiske faglighed er grundlæggende for tilbuddet
- Rammer og organisering skal understøtte anvendelse af specialiseret viden og tværfagligt samarbejde
- Eventuelt samspil med børn fra et alment dagtilbud skal altid tage udgangspunkt i det enkelte barns behov

Ledelse og organisering

- Ledelsen skal tydeligt prioritere specialopgaven og understøtte personalet i udførsel af denne
- Organiseringen skal sikre klare rammer og ansvarsfordeling, stabil struktur omkring børnene
- Der skal være mulighed for faglig sparring samt udvikling af specialkompetencer
- En tydelig organisatorisk adskillelse mellem special- og almentilbud er vigtig for at fastholde fokus på specialtilbuddets kerneopgave
- Opmærksomhed på organisering og ledelse som understøtter tilknytning til det øvrige almene dagtilbudsområde

I de nedenstående scenarier vil ovenstående være indtænkt, og det vil være fremhævet i beskrivelserne, hvis et scenarie ikke kan imødekomme dele af de beskrevne krav til de fysiske rammer.

Scenarier

I de næste afsnit præsenteres fremtidsscenarier for Randers kommunes særlige dagtilbud. Under hvert scenarie beskrives fordele og ulemper fra et forvaltningsperspektiv. Det er dog væsentligt at påpege, at det ikke en udtømmende liste for ulemper og fordele. Scenarierne står beskrevet, som de blev præsenteret på mødet med forældre og personale i forbindelse med afholdelse af temamøde 3. Perspektiver fra personale og forældre beskrives i Notat – Samlede input og data fra den inddragende proces (Bilag 2).

Scenarie 1: Det særlige dagtilbud efter §83 forbliver på Lucernevej

Det særlige dagtilbud efter §83 forbliver i de eksisterende rammer på Lucernevej. Børnehaven vil fortsat være organiseret under Dagtilbud Midt. For at sikre en opdateret fysisk ramme, skal der foretages bygnings- og indretningsforbedringer både ude og inde. I det nedenstående præsenteres et scenarie 1A og 1B – den overordnede beskrivelse af fordele og ulemper er gældende for begge variationer.

Overordnet for scenarie 1:

Fordele	Ulemper
Institutionen er allerede indrettet som et fungerende §83 tilbud	Børn skal muligvis genhuses under renovering
Børn og personales hverdag forbliver i velkendte rammer	
Tilbuddet forbliver under 'kendt' ledelse. Ledelsen af Dagtilbud Midt	

Forvaltnings bemærkninger: Ved denne model frigives m2, som kan benyttes til f.eks. vuggestue eller børnehave indenfor almenområdet. Med afsæt i denne viden deles scenarie 1 op to mulige fremtidsscenarier, et scenarie 1A og 1B.

1A – Det særlige dagtilbud efter §83 forbliver som nu

Fordele	Ulemper
Den mindst omkostningstunge løsning	Børnene har ikke mulighed for at danne relationer på tværs af almen og specialområdet og begrænses i deltagelsesmuligheder
	Der er en begrænset adgang til forskelligartede læringsmiljøer
	Minimerer muligheden for faglig sparring på tværs af almen og special

1B – Der etableres et alment dagtilbud på matriklen i sammenhæng med det særlige dagtilbud efter §83

I dette scenarie vil der fortsat være særligt dagtilbud på matriklen på Lucernevej, men der etableres et alment dagtilbud i de tilovers værende kvadratmeter. Der skal ske en tilpasning og ombygning af en eller flere bygninger. Der skal i dette scenarie sikres, at der udover tilstrækkelig plads ude og inde også er mulighed for skærmning og regulering af stimuli. Der er endnu ikke lavet beregninger på hvor mange hhv. vuggestue- og/eller børnehavebørn, der kan etableres plads til i scenarie 1B.

Fordele	Ulemper
Børnene får mulighed for at danne relationer på tværs af almen og special og styrkes i f. deltagelsesmuligheder	De fysiske rammer forbliver overordnet uændrede med kun få justeringer af det pædagogiske læringsmiljø for §83 tilbuddet
Personalet får mulighed for faglig sparring og udvikling på tværs af almen og special pædagogik	Rammer skal ombygges, så der sikres gode rammer for både specialtilbud og almentilbud af høj kvalitet
Øget adgang til forskelligartede læringsmiljøer	
Udnyttelse af ikke anvendte m2	

Scenarie 2: Det særlige dagtilbud efter §83 etableres i sammenhæng med en almen daginstitution

Herunder beskrives scenarie 2A, 2B og 2C. Fælles for alle tre scenarier er, at det særlige dagtilbud efter §83 etableres i sammenhæng med et alment dagtilbud med henblik på at fremme mulighed for flere og bredere børnefællesskaber på tværs af almen- og specialområdet. Den overordnede beskrivelse af fordele og ulemper gælder de tre variationer.

Overordnet for scenarie 2

Fordele	Ulemper
Personalet får mulighed for faglig sparring og udvikling på tværs af almen- og specialpædagogik	Det er svært at finde egnede lokaler/lokationer
Børnene har mulighed for at spejle sig i, og danne relationer med børn fra almenområdet	§83 tilbuddet vil muligvis skulle flyttes til et andet dagtilbud og en anden dagtilbudsleder
Børnene i §83 tilbuddet kan flytte direkte ind i rammen og bliver ikke påvirket af ombygning	Det kan potentielt være en mere omkostningstung løsning, og det er uklart om det kan holdes indenfor budgettet
God adgang til forskelligartede læringsmiljøer	

Forvaltningens bemærkninger: der peges i scenarierne ikke på specifikke lokationer – grunde eller eksisterende bygninger. Forslaget der i forbindelse med Budget 2026-2029 blev fremlagt, svarer til scenarie 2A i sin grundtanke.

2A – Det særlige dagtilbud efter §83 etableres indenfor rammerne af et eksisterende børnehus

I dette scenarie etableres det særlige dagtilbud i et allerede eksisterende børnehus og rammen tilpasses børnegruppens behov med afsæt i de tidligere beskrevne grundlæggende forudsætninger. Det vil være muligt for børnene enten udelukkende at være i særligt dagtilbud, eller at indgå i fællesskaber med børn fra det almene dagtilbud på barnets præmisser.

Fordele	Ulemper
Det kan muligvis holdes indenfor budget	Det er svært at finde egnede lokaler
	Det kan potentielt betyde nednormering i almen kapacitet i en institution
	Der skal laves omfattende justeringer i rammen for at imødekomme børnenes behov
	Der skal bruges ressourcer på at etablere en fælles pædagogisk kultur i et nyt hus

2B - Det særlige dagtilbud efter §83 etableres i sammenhæng med ny almen daginstitution

I dette scenarie bygges der en ny afdeling til særligt dagtilbud i forbindelse med, at der bygges et alment dagtilbud. Afdelingerne vil blive etableret i tilknytning til hinanden, hvor der er mulig for, at børnene kan være udelukkende i særligt dagtilbud, men også kan indgå i fællesskaber med børn fra almenområdet, hvis det er barnets behov. Der vil være fælles rum og områder for både børn og personale.

Fordele	Ulemper
Den fysiske ramme bygges til formålet, hvilket giver særlige muligheder for tilpasning til målgruppen i den fysiske ramme inde og ude	Det kan ikke holdes indenfor budgettet
Moderne rammer efter nyeste byggestandarder	Det tager lang tid at etablere
God adgang til forskelligartede læringsmiljøer	Der skal bruges ressourcer på at etablere en fælles pædagogisk kultur i et nyt hus
Etableringen af en fælles pædagogisk kultur i tilbuddet på tværs af almen og special igangsættes i fællesskab og med samme afsæt, da der ikke er et allerede etableret tilbud i rammen	

2C - Det særlige dagtilbud efter §83 tilbygges i sammenhæng med en eksisterende daginstitution

I dette scenarie tilbygges der en afdeling til et allerede eksisterende børnehus i Randers Kommune. Det vil være muligt for børnene udelukkende at være i særligt dagtilbud eller indgå i fællesskaber med børn fra det almene dagtilbud.

Fordele	Ulemper
Den fysiske ramme bygges til formålet, hvilket giver særlige muligheder for tilpasning til	Det kan ikke holdes indenfor budgettet

Fordele	Ulemper
målgruppen i den fysiske ramme inde og ude. Dog med hensyn til en allerede eksisterende bygning	
Moderne rammer efter nyeste byggestandarter	Det tager lang tid at etablere
	Der skal bruges ressourcer på at etablere en fælles pædagogisk kultur i et nyt hus

Scenarie 3: Det særlige dagtilbud efter §83 etableres i sammenhæng med Trekløverskolen (specialskole)

I dette scenarie etableres det særlige dagtilbud i sammenhæng med Specialskolen Trekløverskolen. Der er for nuværende ikke uudnyttede kvadratmeter i afdelingen på Blommevej, hvilket betyder, at der skal etableres en bygning til formålet.

Fordele	Ulemper
Specialpædagogisk faglighed og ressourcer er allerede til stede i organisationen	Personalet vil opleve et ledelsesskift
Tværfaglige kompetencer i tilbuddet	Børnene har ikke mulighed for at spejle sig i, og danne relationer med børn fra almenområdet
Let adgang til kommunikationshjælpemidler	Risiko for mindre faglig og organisatorisk tilknytning til dagtilbudsområdet
Gode muligheder for samarbejde og koordinering mellem dagtilbud og skole for de børn, der visiteres til Trekløverskolen	Synergien mellem §83 tilbuddet og ressourcegrupperne mindskes potentielt

Fordele	Ulemper
	Det kan formentligt ikke holdes indenfor budgettet

Forvaltningens bemærkninger: Såfremt tilbuddet placeres i sammenhæng med Trekløverskolen, skal der fortsat være en særskilt organisering af tilbuddet og dermed særskilt økonomi som i de andre scenarier. Ikke alle børn fra særligt dagtilbud bliver visiteret til Trekløverskolen, men en stor andel gør.

Byggeri af ny daginstitution ved Børnehuset Toftegården

Byggeriet af den nye daginstitution ved Børnehuset Toftegården bliver **forsinket i ét år** i forhold til den oprindelige tidsplan, hvor den skulle stå klar i april 2028. Nu forventes den først at stå klar i april 2029.

Forsinkelsen skyldes, at udarbejdelsen af lokalplanen tager længere tid end forventet, da der skal foretages undersøgelser af, om der er flagermus i området. Forsinkelsen betyder ekstra udgifter til et års ekstra pavillonleje, udgifter til undersøgelser af flagermus og udgifter til skærpede miljøkrav ved byggeriet af den nye daginstitution. Dette forventes at beløbe sig til i alt **3,0 mio. kr.**

Byrådet har på sit møde den 22. juni 2026 besluttet at **sende sagen retur** til behandling på børne- og skoleudvalgets møde den 10. august 2026 med henblik på at få genbehandlet spørgsmålet om finansiering af anlægsudgiften. Derudover skal udvalget behandle fordele og ulemper ved køb/leje af en pavillon samt behandle pavillonens placering.

Følgende **bilag** er vedlagt:

- Dagsordenspunkt om sagen – med beslutning fra børne- og skoleudvalgets møde den 10. august 2026. Sagen behandles efterfølgende på møder i økonomiudvalget og byrådet henholdsvis den 17. og 24. august 2026.
- Bilag til dagsordenspunkt: Notat med betragtninger om alternativ placering af Børnehuset Toftegården – inkl. bilag med oversigtsfoto.
- Bilag til dagsordenspunkt: Notat med vurdering i forhold til køb eller leje af modulbyggerier.
- Bilag til dagsordenspunkt: Notat med betragtninger ved køb eller leje af modulbyggeri

95. Kapacitetsanalyse for dagtilbud 2026 - supplerende materiale

28.00.00-G01-27-26

Resumé

I denne sag forelægges det supplerende materiale til dagtilbudsområdet kapacitetsanalyse, som børne- og skoleudvalget tidligere har besluttet at få udarbejdet. Det supplerende materiale beskriver scenarier, hvor den nuværende udvikling på dagplejeområdet er fremskrevet.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til børne- og skoleudvalget

1. at orienteringen om det supplerende materiale til kapacitetsanalysen på dagtilbudsområdet tages til efterretning.
2. at det supplerende materiale til kapacitetsanalysen indgår som en del af budgetmaterialet til budget 2027-2030.

Sagsfremstilling

Børne- og skoleudvalget besluttede på sit møde den 8. juni 2026 (sag nummer 73), at der skal udarbejdes et notat med supplerende materiale til kapacitetsanalysen på dagtilbudsområdet for 2026. Notatet beskriver to supplerende scenarier, hvor den nuværende udvikling på dagplejeområdet er fremskrevet.

Notatet er vedhæftet som bilag til denne sag og indeholder scenarier for:

- Et fald i antallet af dagplejepladser på 10% hvert år i hele perioden fra 2027 til 2036.
- Et fald i antallet af dagplejepladser på 15% hvert år i hele perioden fra 2027 til 2036.

I notatet er der desuden anbefalinger til, hvordan kapacitetsudfordringerne på dagtilbudsområdet, på baggrund af de beskrevne fald i antallet af dagplejepladser, kan håndteres i de kommende år.

Notatet indgår som et supplerende bilag til kapacitetsanalysen på dagtilbudsområdet og indgår således også i materialet til byrådets seminar om budget 2027-2030.

Økonomi

Der er ingen økonomiske konsekvenser ved beslutningen.

Bilag

- [Notat med anbefalinger til håndtering af kapacitetsudfordringerne ved fald i dagplejen på 10% og 15%](#)

Notat – Betragtninger om alternativ placering af Børnehuset Toftegården i Assentoft

Skrevet af: UMT

Forvaltning: Udvikling, Miljø og Teknik

Dato: 4. august 2026

Placeringen af den nye Toftegård er tidligere blevet rejst med udgangspunkt i om processen kunne fremskyn- des ved en alternativ placering umiddelbart syd for hvor den eksisterende daginstitution er placeret (se ved- lagt oversigtsfoto). Forvaltningen har indledningsvist tilbage i maj 2026 udarbejdet en vurdering af det spørgsmål.

Denne vurdering var baseret på, at hvis den igangværende planlægning for placering af den nye daginstitu- tion i Assentoft skal relokaliseres til den røde markering i det vedlagte oversigtsfoto, så ville planlægningen som minimum kræve:

- Udarbejdelse af kommuneplantillæg med nyt rammeudlæg
- Fornyet planlægning i forhold til vej- og stiadgang samt øvrige forhold til Assentoftskolen
- Omskrivning af forslaget til lokalplan
- Ny intern høring af screening for miljøvurdering
- Udarbejdelse af et nyt vandhåndteringsnotat (konsulentydelse)
- Udarbejdelse af et notat vedrørende støj i forhold til påvirkning fra Gl. Grenåvej (konsulentydelse).

Randers Kommune ejer flere matrikler i området. Hvis man generelt ønsker at genbehandle placeringen af Børnehuset Toftegården, vil der, udover ovenstående, forventeligt også tilkomme flere opgaver, som vil have betydning for tidsplanen samt ressourceforbruget. I forhold til selve byggeriet af daginstitutionen vil alt ma- teriale skulle genbehandles og afhængigt af en række forhold, kan det være, at det skal laves grundlæggende om. Hertil kommer også spørgsmålet om eventuel byggemodning af en grund, vejforhold og -adgang, og de afledte økonomiske konsekvenser, som en relokalisering vil have for projektet i sin helhed.

Den samlede proces for relokaliseringen af Børnehuset Toftegården estimeres til at tage op mod ét år yder- ligere samt til at have ikke uvæsentlige økonomiske omkostninger.

Yderligere skal der tages stilling til, om den nuværende bygningsenhed med vuggestuebørn på Skolevej 20D (bygning 7) skal beholdes eller nedlægges. Dette har betydning – enten for lokalplanens afgrænsning eller for udbud af den nye daginstitution med afledte konsekvenser for programmering og samlet økonomi. En relokalisering af Toftegården vil tillige reducere anvendelsesmulighederne for den nuværende bygning 7, der på nuværende tidspunkt rummer en vuggestuegruppe.

Samlet vurdering

Forvaltningen vurderer, at en relokalisering af den nye daginstitution i Assentoft ikke vil kunne fremskynde processen med byggeriet af en ny daginstitution eller spare tid og ressourcer i forhold til den igangværende proces for udarbejdelse og vedtagelse af forslag til lokalplan 769.

Det er samtidig forvaltningens vurdering, at en ændret lokalisering vil medføre en væsentlig forsinkelse af det samlede projekt, herunder en forsinket vedtagelse af lokalplanen. Herudover vil en alternativ placering sandsynligvis medføre en betydelig merudgift til f.eks. byggemodning, nye vejanlæg samt indretning af adgangsarealer, parkeringsarealer og legeplads. Arealudgiftens størrelse vil afhænge af den konkrete placeringsmulighed.

Notat - Vurdering i forhold til køb eller leje af modulbyggeri

Skrevet af: Ejendomsservice

Forvaltning: Udvikling, Miljø og Teknik

Dato: 29. juli 2026

Forvaltningen er blevet anmodet om at udarbejde en vurdering i forhold til, om det vil være mest hensigtsmæssigt at købe eller leje modulbyggeriet/pavillonen opstillet ved Børnehuset Toftegården. Forvaltningen har tidligere (BY 27. januar 2025, sag nr. 7) udarbejdet et notat (vedhæftet som bilag) vedrørende køb eller leje af modulbyggeri. Nærværende notat tager udgangspunkt i det tidligere udarbejdede notat.

Ved leje af modulbyggeri ligger ansvaret for bygningsvedligehold i lejeperioden hos udlejer, og der er således ikke væsentlige udgifter forbundet hermed i perioden frem til fraflytning. På nuværende tidspunkt har midlertidig modulbyggeri også lempeligere energikrav end permanente bygninger, hvilket gør, at byggeriet er billigere at etablere. Dette er ikke givet fremadrettet.

Et andet centralt element knytter sig derfor også til overholdelse af gældende lovgivning. Ved leje vil et modulbyggeri altid skulle leve op til den til enhver tid gældende lovgivning. Denne forpligtelse påligger udlejer. Hvis modulbyggeriet købes, med henblik på at kunne anvendes efter behov på forskellige lokationer, vil der ved hver ny-opsætning, skulle søges om en ny tilladelse til opstilling. Da tilladelsen gives med udgangspunkt i de krav, der forefindes på et givent tidspunkt, kan det ikke udelukkes, at modulbyggeriet vil skulle opdateres, da der siden anskaffelse af modulbyggeriet kan være ny lovgivning, der er trådt i kraft. Opdatering af modulbyggeriet til gældende krav kan således være forbundet med væsentlige udgifter. Dette bliver særlig relevant set i lyset af, at området generelt er i en heftig udvikling med stadig højere krav til byggeri og miljøhensyn. Det er heller ikke givet, at de indkøbte moduler kan placeres på en ny grund uden væsentlig ombygning og tilretning, da grundforhold varierer alt efter den specifikke lokation.

Dertil kommer en betragtning om, at der kan være væsentlige forskelle i kapacitetsbehovet for modulbyggeriet fra gang til gang. Alt efter hvilken størrelse modulbyggeri man køber, vil man kunne stå med en konkret udfordring i forhold til kapacitet. Man vil således kunne stå med et modulbyggeri, der ikke vil kunne rumme det konkrete kapacitetsbehov, eller man kunne stå med en markant overkapacitet, som kunne afstedkomme driftsomkostninger, der ikke ville stå mål med det aktuelle behov.

Hvis modulbyggeri købes til midlertidig brug, og efterfølgende skal demonteres, vil der, hvis der ikke findes en ny lokation, skulle tilvejebringes lagerplads til opbevaring af modulerne. Hvis man ønsker at købe modulbyggeri, er der en række elementer, som man skal være opmærksomme på. Det vedrører blandt andet:

- Spørgsmål relateret til ejerskab samt økonomien forbundet med anskaffelse, afledt drift og mulige fremtidige tilpasninger af modulbyggeriet.
- Efterlevelse af til hver tid gældende lovgivning.
- Ved hyppig opstilling og demontering vil der opstå ekstraordinært slid på modulerne, hvilket må forventes at reducere deres levetid.

Ved overvejelser om permanent opstilling af modulbyggeri, vil dette være forbundet med de samme regler som gælder for andet permanent byggeri. En permanent opstilling kan desuden resultere i behov for ny lokalplanlægning eller behov for landzonetilladelse.

På baggrund af ovenstående anbefaler forvaltningen, at man fortsat lejer modulbyggeri baseret på en konkret behovsvurdering. Dette gør sig også gældende for modulbyggeriet, der er opstillet på Børnehuset Toftegårdens grund. Hvis der ønskes flere oplysninger om mulighederne for leje med forkøbsret eller oplysninger om en eventuel anskaffelsessum ved køb, vil forvaltningen anbefale, at der udarbejdes en separat sag der forholder sig mere indgående til en række spørgsmål. Dette vil blandt andet være kravsspecifikationer, ejerforhold, økonomi og logistik.

Notat - Betragtninger ved køb eller leje af modulbyggeri

Sagsnavn: Bygningsmæssige udfordringer i Børnehuset Toftegården

Sagsnummer: 28.00.00-G01-118-24

Skrevet af: Mia Kjems Drægert

E-mail: mia.kjems.draegert@randers.dk

Forvaltning: Udvikling, Miljø og Teknik

Dato: 23-01-2025

Sendes til: Byrådet

Ved leje tages der udgangspunkt i, at modulbyggeriet udelukkende skal anvendes på en bestemt lokation i en midlertidig periode. Dette gør det i udgangspunktet nemmere at opnå en midlertidig tilladelse til opstilling af modulbyggeriet på en given lokation i en periode på 2-3 år.

Et andet centralt element knytter sig til overholdelse af gældende lovgivning. Ved leje vil et modulbyggeri altid skulle leve op til den til hver tid gældende lovgivning. Denne forpligtelse vil pålægge udlejer. Hvis modulbyggeriet købes, med henblik på at kunne anvendes efter behov på forskellige lokationer, vil der ved hver ny-opsætning, skulle søges om en ny tilladelse til opstilling. Da tilladelsen gives med udgangspunkt i de krav, der forefindes på et givet tidspunkt, kan det ikke udelukkes, at modulbyggeriet vil skulle opdateres, da der siden anskaffelse af modulbyggeriet kan være ny lovgivning, der er trådt i kraft. Opdatering af modulbyggeriet til gældende krav kan være forbundet med væsentlige udgifter. Dette bliver særlig relevant set i lyset af, at området generelt er i en heftig udvikling med stadig højere krav til blandt andet miljøhensyn herunder CO₂-belastning. Endvidere er det heller ikke givet, at de indkøbte moduler kan placeres på ny uden væsentlig ombygning og tilretning, da grundforhold varierer alt efter den specifikke lokation.

På nuværende tidspunkt har midlertidig modulbyggeri lempeligere energikrav end permanente bygninger hvilket gør, at byggeriet er billigere at etablere. Dette er ikke givet fremadrettet. Ved leje af modulbyggeri ligger ansvaret for bygningsvedligehold i lejeperioden hos udlejer og der vil således ikke være væsentlige udgifter forbundet hermed i perioden frem til fraflytning.

Dertil kommer en betragtning om, at der kan være væsentlige forskelle i kapacitetsbehovet for modulbyggeriet fra gang til gang. Alt efter hvilken størrelse modulbyggeri man ville vælge at købe, kunne man stå med en konkret udfordring ift. overkapacitet eller underkapacitet. Man ville således kunne stå med et modulbyggeri, der ikke kunne rumme det konkrete kapacitetsbehov eller man kunne stå med en markant overkapacitet, som kunne afstedkomme driftsomkostninger, der ikke ville stå mål med det aktuelle behov.

Hvis modulbyggeri købes til midlertidig brug og efterfølgende skal demonteres efter en periode på 2-3 år, vil der, hvis der ikke findes en ny lokation, skulle tilvejebringe lagerplads til opbevaring af modulerne.

Hvis man ville ønske at købe modulbyggeri, vil der være en række elementer, som man skal være opmærksomme på. Dette vedrører blandt andet:

- Spørgsmål relateret til ejerskab samt økonomien forbundet med anskaffelse, afledt drift og mulige fremtidige tilpasninger af modulbyggeriet.
- Efterlevelse af til hver tid gældende lovgivning.
- Ved hyppig opstilling og demontering vil der opstå ekstraordinært slid på modulerne, hvilket må forventes at reducere deres levetid.

Ved overvejelser om permanent opstilling af modulbyggeri, vil dette være forbundet med de samme regler som gælder for andet permanent byggeri. En permanent opstilling kan endvidere resultere i behov for ny lokalplanlægning eller behov for landzonetilladelse.

På baggrund af ovenstående betragtninger anbefaler forvaltningen, at man lejer modulbyggeri med udgangspunkt i det aktuelle behov.

Det skal bemærkes, at forvaltningen, i forhold til den aktuelle sag om Børnehuset Toftegaard, har haft et udbud vedr. leje af modulbyggeri til minimum 26 vuggestuebørn og 50 børnehavebørn med deadline d. 15. januar 2025. I dette udbud har forvaltningen ikke anmodet om et tilbud på leje af modulbyggeri med forkøbsret. Hvorfor der på nuværende tidspunkt ikke kan siges noget konkret om dette.

Hvis der ønskes flere oplysninger om mulighederne for leje med forkøbsret samt oplysninger om en eventuel anskaffelsessum ved køb, vil forvaltningen anbefale, at der udarbejdes en separat sag, der berører ovenstående spørgsmål samt forholder sig til en udførlig kravsspecifikation, for at sikre, at det modulbyggeri man ville kunne købe, lever op til forventningerne blandt andet i forhold til kapacitet samt planløsning.

Miljø og teknikudvalget,
Landdistriktsudvalget og Erhvervs- og
planudvalget

Notat - Status ny spildevandsplan

Sagsnavn: Budget 2027-30
Sagsnummer: 00.01.00-S55-4-25
Skrevet af: Maria Mulvad Sølvkjær
E-mail: maria.mulvad.solvkjaer@randers.dk
Forvaltning: Randers Kommune
Dato: 20. maj 2026
Sendes til: Byrådet (som en del af budgetmaterialet 2027-2030)

Kommunens udgifter til vejbidrag er afhængige af det serviceniveau, der fastsættes i kommunens spildevandsplan. Randers Kommune er i gang med at udarbejde en ny spildevandsplan, som forventes at få betydning for kommunens fremtidige betalinger til vejafvandingsbidrag til Vandmiljø Randers.

Med budget 2024-2027 blev det besluttet, at eventuelle merudgifter til vejafvandingsbidrag fra 2025 og frem finansieres via den afsatte pulje til afledt drift vedrørende bygninger, veje og stier. Når den nye spildevandsplan er godkendt, og de forventede vejafvandingsbidrag kan opgøres mere præcist, vil forvaltningen foretage en revurdering af puljens størrelse som led i den fremtidige budgetlægning.

Arbejdet med den nye spildevandsplan er godt i gang. I foråret 2026 opdateres datagrundlaget, og indsatser fastlægges på baggrund af kommunens strategiske målsætninger, ejerstrategien samt Vandmiljø Randers' strukturplan. Sommeren 2026 anvendes til forberedelse af miljøvurdering samt fastlæggelse af administrationspraksis. I efteråret 2026 udarbejdes miljørapport, kortmateriale og digital opsætning.

I starten af 2027 forventes et forslag til spildevandsplanen forelagt til politisk behandling hvorefter den kommer i offentlig høring. På baggrund af dette forslag vil det være muligt at beregne de økonomiske konsekvenser af den nye plan. Den politiske vedtagelse af spildevandsplanen forventes i oktober/november 2027.

Afhængigt af omfanget af eventuelle høringssvar kan de økonomiske vurderinger indgå i budgetlægningen for budget 2028-2031.

Notat – Status på veje og cykelstiers tilstand – vedligeholdelse og efterslæb (vejkapital)

Sagsnavn: Budget 2027-30
Sagsnummer: 00.01.00-S55-4-25
Skrevet af: Anja Farver Baastrup
E-mail: anja.farver.baastrup@randers.dk
Forvaltning: Randers Kommune
Dato: 13. maj 2026
Sendes til: Byrådet (som en del af budgetmaterialet 2027-2030)

Med budget 2026-2029 blev budgettet til vejvedligeholdelse løftet med 2 mio. kr. i 2026. De afsatte midler ønskedes prioriteret til nye asfaltbelægninger. Samtidig blev forvaltningen bedt om at anvise mulighederne for at gennemføre et varigt løft af budgettet til vejvedligeholdelse. På den baggrund gives der med dette notat en status på veje og cykelstiers tilstand, herunder vedligeholdelse og efterslæb.

Vinteren 2025/2026 har været hård mod kommunens veje og cykelstier på grund af store gentagne mængder af vand og frost, der har resulteret i store revner, afskallinger og slaghuller. På grund af den generelt dårlige stand af veje og cykelstier i Randers Kommune, er det svært at få reparationerne til at få ordentlig fat, og de har dermed tendens til med tiden at gå løse igen. Dette risikerer at forværres de kommende år, hvis der ikke afsættes yderligere midler. Det medfører, at reparationen skal laves gentagne gange.

Hertil kommer, at det, på grund af den lavere stand af asfaltarealer, koster mere at udlægge slidlag, da det kræver større reparationer af det underliggende bærelag. Der udlægges altså i dag færre kvm slidlag, end der gjorde for år tilbage for de samme penge. Desuden er prisen på asfalt steget betragteligt over de sidste 5 år.

Der er i 2026 afsat ca. 23,4 mio. kr. til asfaltbelægninger herunder kørebaner, cykelstier, parkeringspladser mv. Der er i 2026 budgetteret med 13,2 mio. kr. til nye asfaltbelægninger og 10,2 mio. kr. til reparationer af asfaltbelægninger. Budgettet afspejler ønsket om, at løftet på 2 mio. kr. i 2026 anvendes til nye asfaltbelægninger, mens budgettet til reparationer af asfaltbelægninger er uændret.

Forbruget på reparationer af asfaltbelægninger har i perioden 2021 til og med 2025 ligget stabilt omkring 8 mio. kr. I 2024 og 2025 har overførsler fra tidligere år samt budgetløft fra henholdsvis budget 2025-2028 og budget 2026-2029 været prioriteret anvendt til nye belægninger. I 2024 blev der således anvendt 14,1 mio. kr. på nye asfaltbelægninger og i 2025 udgjorde forbruget 19,4 mio. kr. Flere af de større indfaldsveje har således fået ny asfalt i 2024 og 2025, f.eks. Grenåvej, Mariagervej og Tjærbyvej

Vejkapital

Forvaltningen har i maj 2026 fået lavet en beregning af asfaltarealers kapitalværdi samt antallet af lavstandarealer i dag og 10 år ud i fremtiden på baggrund af tilstandsregistreringer af kørebanerne.

Kommunens nyværdi af asfaltarealer er opgjort til 1,610 mia. kr. Kommunens vejkapital i år 2026 blev beregnet til 1,251 mia. kr., hvormed vejkapitalen afviger med -0,359 mia. kr. Der er i dag 1094 km veje og 207 km cykelstier i Randers Kommune, hvoraf 382 km er lavstand-veje i 2026. Der er tale om en lille

forbedring i forhold til beregningen fra 2025, hvilket afspejler prioriteringen af midler til nye asfaltbelægninger i 2024 og 2025.

Programmet fastlægger, om et asfaltareal er lavstand ud fra tilstandsregistreringerne for det indeværende år samt en fremskrivning af gamle tilstandsregistreringer for de asfaltarealer, som ikke er kørt i indeværende år. Et lavstandareal bedømmes ud fra forskellige parametre, blandt andet små og store revner, krakelering, udtørring, sporkøring og slaghuller. Det skal bemærkes, at programmets beregninger og anbefalinger er teoretiske.

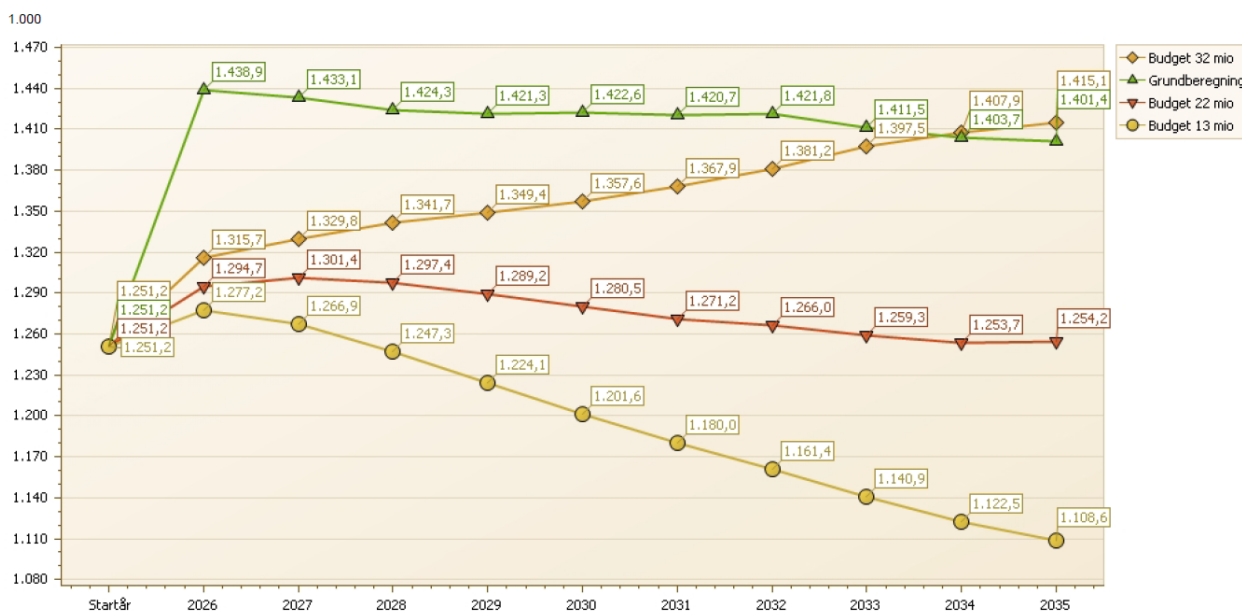
Der er beregnet forskellige scenarier for fremtidens vejkapital afhængig af de afsatte midler til nye asfaltbelægninger. Der er lavet beregninger for 3 scenarier, hvor der afsættes henholdsvis 13 mio. kr. (svarende til det oprindelige budget 2026), 22 mio. kr. og 32 mio. kr. årligt til nye asfaltbelægninger. Derudover er der lavet en grundberegning. Definitionen på grundberegningen er, at der bruges et engangsbetøb på 144 mio. kr. på nye asfaltbelægninger her og nu. Dette svarer til det beløb, der i dag skal til, hvis antallet af lavstandarealer skal være 0 km.

Nedenstående figurer viser udklip fra beregningen fra år 2026. Asfaltarealers kapitalværdi for startåret er 1,25 mia. kr., og der er ca. 382 km. lavstandarealer.

Figur 1 Udvikling i vejenes kapitalværdi ved forskellige scenarier

18-05-2026 09:35

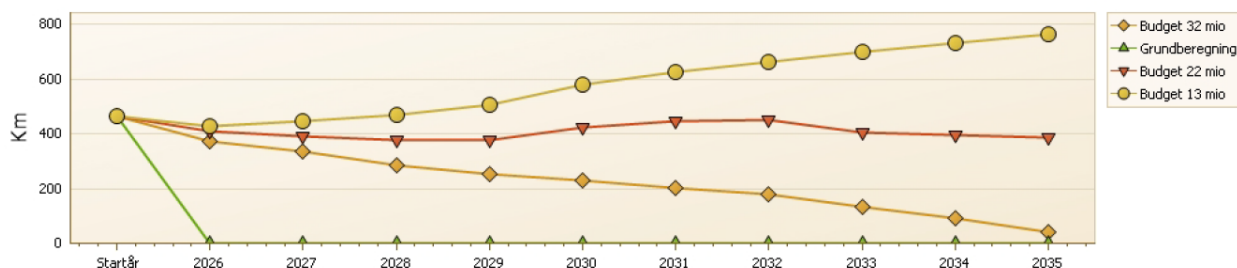
Kapitalværdi

Figur 2 Udvikling i antal km lavstandarealer ved forskellige scenarier

Lavstandard grafisk

10 År

Figurerne viser, at med det nuværende budget 2026 (13 mio. kr.) vil kapitalværdien falde til 1,11 mia. kr. i år 2035 samtidig med, at antallet af lavstandarealer øges til 562 km. Dette svarer til ca. halvdelen af vejene og stier i Randers Kommune.

Scenariet med et budget på 22 mio. kr. svarer til, at budgettet øges fra de nuværende 13 mio. kr. til 22 mio. kr. årligt. Hermed fastholdes den nuværende kapitalværdi af asfaltarealer og antallet af lavstandarealer forbliver stort set på det nuværende niveau. Det vil sige, at for at bibeholde den nuværende standard og kvalitet af veje og cykelstier, skal der tilføres et budget på knap 11 mio. kr. årligt til området fra 2027 og frem.

Scenariet med et budget på 32 mio. kr. svarer til, at budgettet øges fra de nuværende 13 mio. kr. til 32 mio. kr. årligt. Med et budget på 32 mio. kr. vil det være muligt at øge asfaltarealers kapitalværdi til 1,41 mia. kr. over en tiårig periode samtidig med, at antallet af lavstandarealer vil nærme sig 0 km.

Grundberegningen viser, at hvis antallet af lavstandarealer skal ned på 0 km, skal der her og nu bruges 144 mio. kr. på nye asfaltbelægnings. Hermed kommer kapitalværdien til at blive øget til 1,439 mia. kr. med det samme. Grundberegningen fungerer primært som et teoretisk sammenligningsværktøj, da det logistisk ikke er muligt at asfaltere så mange veje og cykelstier på en gang.

Det nuværende budget til nye asfaltbelægnings er således ikke tilstrækkeligt til at sikre vejkapitalen. Hvis beløbet ikke hæves, vil standen af asfaltarealer fortsætte med at falde i de kommende år.

Forvaltningen vurderer, at budgettet til nye asfaltbelægnings skal hæves til 32 mio. kr. årligt, svarende til at løft af budgettet til nye asfaltbelægnings på knap 21 mio. kr. fra 2027 til 2036. Med et budget på 32 mio. kr. årligt vil vejkapitalen og dermed standen af asfaltarealer blive væsentlig forbedret i forhold til det nuværende niveau og antallet af lavstand asfaltarealer vil nærme sig 0 km over de næste 10 år.

Asfalterelaterede henvendelser og afledte opgaver

Henvendelser fra borgere samt tilsyn indmeldes i driftssystemet DriftWeb, hvorefter forvaltningen opretter opgaver til de forskellige henvendelser. Opgaverne prioriteres i forhold til, hvor kritiske de er. For slaghuller i asfalten foretages vurderingen ud fra størrelsen på de konkrete slaghuller, slaghullets placering i kørebanen samt trafikmængden på vejen.

Antallet af henvendelser vedrørende huller i asfalten var, jf. tabel 1 nedenfor, 894 i 2025. Antallet af henvendelser er steget markant i årene 2021 til 2024, hvor der var henholdsvis 305, 583, 1003 og 1323 henvendelser. I 2025 er antallet af henvendelser faldet til 825. Denne nedgang kan måske forklares ved, at der er lagt nyt slidlag på flere af de meget trafikerede veje, der tidligere har afstedkommet mange henvendelser. Antallet af henvendelser i de første 4 måneder af 2026 har været 390. Antallet af huller i

kørebanerne er afhængig af de vejrlige forhold over vinteren, men er også et resultat af den generelle stand af vejene i kommunen.

Tabel 1: Antal henvendelser og oprettede opgaver vedrørende asfalt i DriftWeb

Driftweb	2021	2022	2023	2024	2025	2026 (4 måneder)
Antal henvendelser på DriftWeb om asfalt	305	583	1003	1323	894	390
Antal henvendelser på DriftWeb om asfalt (1. kvartal)	87	211	462	632	341	287
Antal opgaver oprettet på Driftweb	545	1018	838	1760	1296	594
Antal opgaver oprettet på DriftWeb (1. kvartal)	127	315	423	700	544	430

Det bemærkes, at antallet af henvendelser og opgaver ikke stemmer overens, da et hul i vejen godt kan være meldt ind som en henvendelse af flere omgange. Yderligere kan en opgave i DriftWeb godt bestå af flere slaghuller på en længere strækning. Derudover reparerer de udførende asfalthold under normale omstændigheder ligeledes de kritiske huller, som de kører forbi, hvilket ikke dokumenteres i systemet.

Vej og cykelstiers stand medfører ekstraarbejde og et øget ressourceforbrug. Dette skyldes, at der bliver anmeldt mange huller i asfalten, som kræver midlertidig afspærring og skiltning, indtil hullerne bliver repareret. Derudover bliver der i vinterhalvåret udført midlertidig lapning af hullerne, da der ikke kan laves permanente reparationer af slaghuller ved kolde temperaturer. Dette medfører derfor dobbeltarbejde. Grundet de mange huller i veje og cykelstier kommer der mange henvendelser til forvaltningen om veje og cykelstiers stand og huller i veje og cykelstier, som forvaltningen skal bruge ressourcer på at besvare.

De fleste anmeldelser til kommunens forsikringskontor vedrører fortsat vejområdet. Antallet af anmeldte og behandlede ansvarsskader steg markant i 2024, men er i 2025 faldet betydeligt igen. Udviklingen indikerer, at den høje skadefrekvens i 2024 var midlertidig, og at der i efteråret 2024 og gennem 2025 igen er registreret et mere normalt niveau af anmeldte skader på vejområdet.

Økonomi

Budgettet til asfaltbelægninger udgør ca. 23,4 mio. kr. i 2026. Heraf er 13,2 mio. kr. afsat til nye asfaltbelægninger og 10,2 mio. kr. til reparationer.

Med budget 2026-2029 blev budgettet til vejvedligeholdelse løftet med 2 mio. kr. i 2026.

Med baggrund i beregningen af asfaltarealers kapitalværdi samt antallet af lavstandarealer vurderes det, at det med et årligt budget på 32 mio. kr. til nye asfaltbelægninger vil være muligt at øge asfaltarealers kapitalværdi til 1,41 mia. kr. over en tiårig periode samtidig med, at antallet af lavstandarealer vil nærme sig 0 km. Da budgettet til nye asfaltbelægninger, når der ses bort fra løftet på 2 mio. kr. i 2026, udgør 11,2 mio. kr. anbefaler forvaltningen, at budgettet til nye asfaltbelægninger løftes med 20,8 mio. kr. årligt i perioden 2027-2036.

Flere nye asfaltbelægninger vil alt andet lige medføre et mindre behov for reparationer. Forvaltningen vurderer, at det årlige behov for reparationer, med et budget på 32 mio. kr. til nye belægninger, vil være

omkring 5 mio. kr. På den baggrund foreslås 5 mio. kr. af løftet på 20,8 mio. kr. finansieret ved en omplacering af 5 mio. kr. fra det nuværende budget til reparationer af asfaltbelægninger til nye belægninger. Herefter vil der være behov for at løft af budgettet til nye asfaltbelægninger på 15,8 mio. kr.

Efter den 10-årige periode er det forventningen, at et budget på 18 mio. kr. til nye asfaltbelægninger og 5 mio. kr. til reparationer vil være et retvisende niveau svarende til det samlede niveau i 2026.

Notat – Status på broer og bygværkers tilstand – vedligeholdelse og efterslæb (kapitalværdi)

Sagsnavn: Budget 2027-30
Sagsnummer: 00.01.00-S55-4-25
Skrevet af: Anja Farver Baastrup
E-mail: anja.farver.baastrup@randers.dk
Forvaltning: Randers Kommune
Dato: 29. maj 2026
Sendes til: Byrådet (som en del af budgetmaterialet 2027-2030)

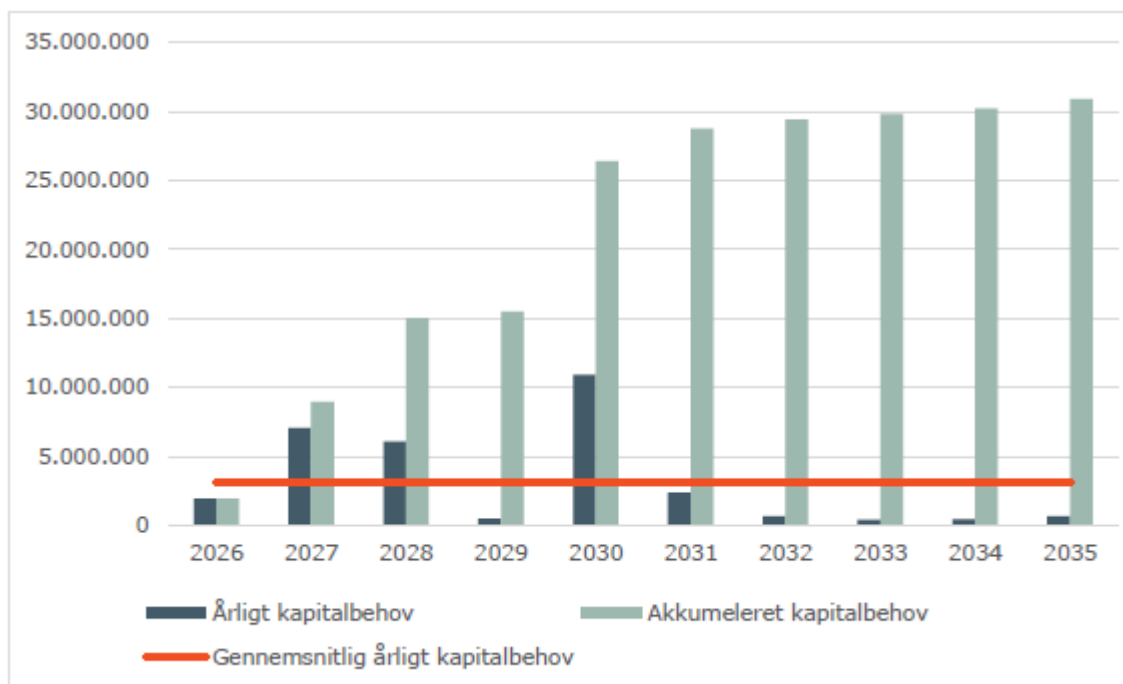
Med budget 2026-2029 blev budgettet til vedligeholdelse af broer og bygværker løftet med 3,1 mio. kr. i 2026. Samtidig blev forvaltningen bedt om at anvise mulighederne for at gennemføre et varigt løft af budgettet til vedligeholdelse af broer og bygværker. På den baggrund gives der med dette notat en status på broer og bygværkers tilstand, herunder vedligeholdelse og efterslæb.

Randers Kommune får udført regelmæssige eftersyn af alle kommunens broer og bygværker med henblik på at have et overblik over den aktuelle tilstand af disse. Dette foregår i et rul på 5 år, hvor alle broer og bygværker bliver eftersat ca. hvert 5 år. Der er ikke udført nye eftersyn det seneste år. Der er derfor ikke ændringer til den analyse Randers Kommune fik udført i 2025, og som er beskrevet i notatet *Broer og bygværkers tilstand – vedligeholdelse og efterslæb (kapitalværdi)*, der indgik som en del af det samlede budgetmateriale til budget 2026-2029.

Figuren nedenfor viser det anslåede årlige kapitalbehov for perioden 2026-2035. Som det fremgår, er den samlede sum for alle 10 år ca. 31 mio. kr., svarende til et gennemsnitligt årligt behov på 3,1 mio. kr.

Der er større udsving i reparationsbehovet fra år til år, hvilket skyldes, at der er flere større reparations- og udskiftningsarbejder planlagt i perioden. Helt generelt vil der over tid være perioder, hvor kapitalbehovet er højt, f.eks. når en større mængde konstruktionsdele eller flere bygværkers levetid er udtjent omtrentlig samtidigt. Tilsvarende kan der være år, hvor der kun er behov for udskiftning og reparation på mindre bygværker, der ikke er nær så omkostningstunge.

Figur 1 Anslået årligt kapitalbehov for den 10 års periode 2026-2035

Ovenstående kapitalbehov styres hovedsageligt af få større opgaver, som i alt udgør ca. 21 mio. kr. af det samlede kapitalbehov på 31. mio. kr. Det drejer sig om følgende:

- Omisolering bro 5518 UF Kåtbæk hovedvejen, Purhus (2 mio. kr.)
- Omisolering og kantbjælke udskiftning bro 5785 Randersbro (10 mio. kr.)
- Omisolering bro 5802 Grenåvej (2,5 mio. kr.)
- Udskiftning af bro 16065 Fårup Gangbro over banen (5,5 mio. kr.)
- Udskiftning af bro 16380 Ladegårdsbækken (1,3 mio. kr.)

Der gøres særligt opmærksom på, at hvis reparations- og vedligeholdelsesarbejder udskydes fra år til år, således der genereres efterslæb, vurderes det, at reparationsomkostninger skal tilskrives 10% p.a. Det er derfor en del af anbefalingen at få udført de vedligeholdelsesarbejder, der er nødvendige for at sikre og forlænge levetiderne af bygværkerne, rettidigt.

Vedligeholdelse er vitalt for at sikre, at kommunens bygværker opretholder en god stand, som på sigt kan reducere såvel de økonomiske og de miljømæssige omkostninger og i sidste ende opretholde den nuværende trafiksikkerhed.

Forvaltningen er i samarbejde med rådgiver i gang med at planlægge hvilke bygværker, der skal renoveres i 2026, hvor budgettet jf. ovenfor er løftet med 3.1 mio. kr.

Økonomi

Budgettet til vedligeholdelse af bygværker udgør 466.000 kr. årligt.

Med baggrund i den udførte analyse vurderes det, at et årligt gennemsnitligt vedligeholdelsesbudget på ca. 3,1 mio. kr. er et retvisende niveau for den nuværende 10 års periode, for at kunne opretholde den nuværende kapitalværdi og tilstandsniveau af Randers Kommunes broer og bygværker. Da budgettet til vedligehold af broer og bygværker med budget 2026-2029 blev løftet med 3,1 mio. kr. i 2026, anbefaler

forvaltningen, at budgettet til vedligeholdelse af broer og bygværker løftes med 2,6 mio. kr. årligt i perioden 2027-2035.

Behovet for budget til vedligeholdelse af broer og bygværker fra 2036 og frem vil afhænge af resultatet af de kommende rul af eftersyn af alle kommunens broer og bygværker. Forvaltningen vil senest i forbindelse med budget 2033-2036 fremsende en fornyet status på broer og bygværkers tilstand – vedligeholdelse og efterslæb.

Notat – Status på kommunens bygningsmasse og det vedligeholdelsesmæssige efterslæb

Sagsnavn: Budget 2027-30
Sagsnummer: 00.01.00-S55-4-25
Skrevet af: Lars Pharao Kolbeck
E-mail: lars.pharao.kolbeck@randers.dk
Forvaltning: Randers Kommune
Dato: 22. maj 2026
Sendes til: Byrådet (som en del af budgetmaterialet 2027-2030)

I 2026 er der afsat et anlægsbudget til bygningsvedligehold på 55,5 mio. kr. Puljen dækker udgifter til det planlagte, akutte og genoprettende vedligehold af bygningerne samt tekniske installationer. Vedligeholdelsesopgaver prioriteres af direktionen, men vedligeholdelsesplanerne udarbejdes på baggrund af byggefaglige vurderinger, de løbende tilstandsstandsvurderinger og i tæt samarbejde med både medarbejdere og brugere.

I 2025 er der foretaget en ny tilstandsvurdering af kommunens bygningsmasse på baggrund af det nye karaktersystem, som er ved at blive implementeret i henhold til KL's nøgletalssamarbejde. Skalaen går fra 1-5, hvor 1 er som ny, og 5 er defekt. Den nye metode vægter bygningsdelene forskelligt, så der opnås en mere nuanceret vurdering. De tre hovedgrupper har en indbyrdes vægtning på henholdsvis 50 % (klimaskærmen), 20 % (indvendige overflader) og 30 % (tekniske installationer). Randers Kommunes bygningsmasse har fået tildelt karakterer på baggrund af to af de tre hovedgrupper - klimaskærmen og indvendige overflader. Tekniske installationer indgår ikke, da der på nuværende tidspunkt ikke forelægger retvisende og tilstrækkelige data.

I Randers Kommune er gennemsnittet på 3,1, hvilket er under middel. Karakteren 3 betyder, at bygningerne er brugte og kræver afhjælpende og forebyggende vedligehold. I tabel 1 er karaktererne fordelt efter bygningernes primære anvendelse. Næsten alle kommunens bygningstyper ligger omkring et gennemsnit på 3. Kommunens administrative bygninger er dog med et gennemsnit på 3,8 meget tættere på karakteren 4, hvilket betyder, at bygningerne er nedslidte, og der er behov for udskiftning eller genopretning snarest muligt.

Tabel 1. Tilstandsvurdering ultimo 2025

Bygningsanvendelse	Gennemsnitlig karakter
Skoler	2,9
Daginstitutioner	3,0
Plejehjem og bosteder	3,1
Kultur og fritid	3,2
Administrative bygninger	3,8

Det bygningsmæssige efterslæb

Randers Kommune råder over mere end 500.000 etage m² fordelt på mere end 300 lokaliteter. Overordnet set er der en stor udfordring i forhold til den generelle vedligeholdelsesstand af kommunens bygningsmasse, og der er et vedligeholdelsesmæssigt efterslæb, der øges år for år. Forvaltningen estimerede i 2025, at det samlede efterslæb beløber sig til en engangsudgift på cirka 400-450 mio. kr. I tillæg hertil vurderes det, at der årligt vil være behov for et anlægsbudget på cirka 100 mio. kr. til bygningsvedligehold for bare at kunne opretholde den nuværende vedligeholdelsesstand. Dertil kommer, at der fremover må forventes øgede omkostninger forbundet med håndtering af miljøskadelige stoffer, såsom asbest og PCB, i de kommunale bygninger.

Det vedligeholdelsesmæssige efterslæb betyder i praksis, at der er et stort og stigende behov for akut vedligeholdelse. De afsatte midler til akut vedligehold stiger år for år, hvorved der løbende bliver færre midler at prioritere til planlagt vedligehold, der også kan kategoriseres som forebyggende vedligehold. Forvaltningen vurderer, at der de kommende år fortsat vil være en stigning i udgifterne til akut vedligehold.

I 2025 er der brugt flere midler på akut vedligehold end budgetteret, hvorfor der i 2026 er budgetteret flere midler hertil. Samlet set var der budgetlagt udgifter for 12,2 mio. kr. til akut vedligehold i 2025, mens det budgetterede beløb udgør 18,7 mio. kr. i 2026. Det er en stigning på mere end 50 % i de budgetlagte udgifter til akut vedligehold. Hvis ikke der tilføres betydelig økonomi til vedligehold af bygningsmassen, vurderer forvaltningen, at det vedligeholdelsesmæssige efterslæb vil stige eksponentielt. Konsekvensen ved det stigende vedligeholdelsesmæssige efterslæb bliver, at den gennemsnitlige vedligeholdelsesstand på bygningsmassen falder. I takt med at standarden falder og andelen af akutte opgaver øges, stiger risikoen for følgeskader som fugt, dårligt indeklima og skimmelsvamp.

På trods af at budgettet stiger de kommende år som følge af den 10-årige investeringsplan, samt et ekstra løft til bygningsvedligehold i perioden 2024-2026, forventes de estimerede udgifter at stige langt mere end budgettet i samme periode. Her er det vigtigt at bemærke, at nye og skærpede lovkrav på bygningsområdet, blandt andet asbestbekendtgørelsen og implementering af EU's energieffektiviserings- og bygningsdirektiv, også må forventes at bidrage til væsentligt forhøjede udgifter.

Økonomi

Budgettet til bygningsvedligehold er afsat som en årlig anlægspulje.

I den 10-årige investeringsplan på anlægsområdet er der fastsat en gradvis forøgelse af budgettet til bygningsvedligehold fra 2024 til 2028 og frem. Fra og med 2028 udgør budgettet 62,0 mio. kr. I budget 2024-2027 blev der desuden givet et ekstra løft til bygningsvedligehold på 5,0 mio. kr. i 2024 og 2025. Det ekstra løft er med budget for 2025-2028 videreført i 2026 med 5,2.

Med budget for 2025-2028 blev det besluttet, at udgifter til konvertering af kommunale bygninger til fjernvarme skal afholdes af de afsatte midler til bygningsvedligehold.

I 2026 udgør oprindeligt budget 55,5 mio. kr. Hertil kommer en overførsel fra 2025 på 6,7 mio. kr. som følge af tidsforskydninger i igangsatte/planlagte projekter. Overførslen er dermed allerede disponeret til projekter, som blev prioriteret i 2025. Der er i 2026 fremrykket budget på 0,6 mio. kr. fra 2027 grundet investeringer i fremrykkede projekter.

Tabellen nedenfor viser det nuværende budget til bygningsvedligehold i perioden 2027-2032.

Tabel 2. Budget 2027-2032

(mio. kr. i 2026-priser)	2027	2028	2029	2030	2031	2032
Bygningsvedligehold, pulje	59,0	62,0	62,0	62,0	62,0	62,0

Det samlede efterslæb er estimeret til en engangsudgift på cirka 400-450 mio. kr. I tillæg hertil vurderes det, at der årligt vil være behov for et anlægsbudget på cirka 100 mio. kr. til bygningsvedligehold for bare at kunne opretholde den nuværende vedligeholdelsesstand, det vil sige en forøgelse af det nuværende budget med 41 mio. kr. i 2027 og 38 mio. kr. årligt fra 2028 og frem.

Notat – Status på energieffektivitet i kommunale bygninger

Sagsnavn: Budget 2027-30
Sagsnummer: 00.01.00-S55-4-25
Skrevet af: Lars Pharao Kolbeck
E-mail: Lars.Pharao.Kolbeck@randers.dk
Forvaltning: Randers Kommune
Dato: 22. maj 2026
Sendes til: Byrådet (som en del af budgetmaterialet 2027-2030)

Energieffektiviserings- og bygningsdirektivet er med til at sætte rammerne for den danske lovgivning for nyopførte og eksisterende bygningers energimæssige forhold, og direktiverne får konsekvenser for Randers Kommune. For at give byrådet en orientering om direktiverne udarbejdede forvaltningen i forbindelse med budget 2025-2028 notatet *Kommunale konsekvenser af Energieffektiviserings- og Bygningsdirektiv*, og til budget 2026-2029 indgik det opfølgende notat *Energieffektivitet i kommunale bygninger*. Dette notat har til formål at give en ny opfølgende status på området.

Energieffektiviseringsdirektivet

Den 22. maj 2025 blev der indgået en aftale mellem staten, KL og Danske Regioner om energieffektivitet i offentligt ejede bygninger. Aftalen omhandler alene rammerne for implementering af kravene fra energieffektiviseringsdirektivet. Kravene i direktivet trådte i kraft nationalt den 11. oktober 2025.

Energieffektiviseringsdirektivet stiller krav om, at det offentlige skal opnå energibesparelser svarende til en årlig renovering af 3 % af den omfattede bygningsmasse op til energimærke B. Med aftalen er parterne enige om at samarbejde om indfrielsen af kravet således, at der ved fælles indsats opnås et årligt gennemsnit på 3 %. Randers Kommune skal årligt udpege de bygninger, som skal energirenoveres, og har ved udgangen af 2025 indberettet de udvalgte bygninger i henhold til kravet. Som et understøttende tiltag er der udviklet en model for energimærkning af bygninger, der allerede er energimærket. Modellen skal sikre en fleksibel opdatering af energimærker i forbindelse med relevante renoveringer. Det var forventet, at den nye model for energimærkning ville træde i kraft i maj 2026, men grundet Folketingsvalget er ikrafttrædelsen udskudt. Den nye model forventes fortsat at træde i kraft i løbet af 2026. Randers Kommune har allerede ved udgangen af 2025 opdateret 10,6 % af energimærkerne.

Bygningsdirektivet

Implementeringen af bygningsdirektivet udestår fortsat, men flere områder forventes udmøntet i kommende aftaler samt som en del af det opdaterede bygningsreglement. Direktivet skulle oprindeligt være implementeret senest i maj 2026. Det forventes nu, at direktivet gradvist bliver implementeret i løbet af 2026 og 2027.

Direktivernes potentielle konsekvenser for Randers Kommune

Det bliver fortsat en omfattende opgave at leve op til kravene i de to direktiver, særligt når den samlede bygningsmasses vedligeholdelsesstand i Randers Kommune tages i betragtning. Der vil være et markant behov for renoveringer, ud- og tilbygninger af eksisterende bygninger samt etablering af flere systemer for

at overvåge og kontrollere den energimæssige ydeevne. Hertil kommer behovet for forudgående undersøgelser og varetagelse af øgede dokumentationskrav vedrørende besparelser og minimering af udledninger.

Fremadrettet vil der således ligge en stor opgave i at kunne varetage og sikre implementering af direktivernes krav og bestemmelser, når de implementeres i dansk lovgivning. Vurderingen er derfor, at efterlevelse af bestemmelser og krav i direktiverne vil medføre øgede omkostninger for Randers Kommune.

På baggrund af ordlyden i energieffektiviserings- og bygningsdirektivet, vurderer forvaltningen, at det som udgangspunkt er de nedenstående områder, der vil få de største økonomiske konsekvenser.

- Skærpede krav til energiforbruget i bygninger, som skal nedbringes med 1,9 % årligt fra 2025 og frem, hvor 2021 fungerer som reference år.
- Den mindst energieffektive bygningsmasse over 250 m² skal energirenoveres med et årligt gennemsnit på 3 %. Energimærkeordningen bliver dynamisk, og alle energimærker for bygninger med henholdsvis energimærke G og F skal hæves til minimum B.
- Øgede krav til flere tekniske installationer i bygninger for at måle den energimæssige ydeevne bedre.
- Skærpede krav til indeklimaet hvad angår lyd, lys og luft.
- Opsætning af ladestandere for både elbiler og elcykler, udfasning af olie- og gasfyr med videre.
- Installering af solenergi på offentlige bygninger over 250 m², hvor det er teknisk, økonomisk og funktionelt muligt at gennemføre.

De økonomiske konsekvenser for Randers Kommune vil afhænge af den konkrete udmøntning samt implementeringen i dansk lovgivning. Forvaltningen følger udviklingen tæt, og vil i forbindelse med budget 2028-2031 udarbejde et nyt notat, der gør status på kravene og de økonomiske rammer.

Det er KL's forventning, at udmøntningen af bygningsdirektivet vil indgå i forhandlingerne om Økonomiaftalen for 2027.

Solceller

Der blev i starten af 2026 indgået en politisk aftale, som vil gøre det lettere for kommuner at etablere solceller på egne bygninger. Lovforslaget, som skal implementere aftalen, blev fremsat i februar 2026. Lovforslaget er dog endnu ikke endelig vedtaget grundet udskrivelsen af Folketingsvalget i februar 2026.

Lovforslaget vil forenkle reglerne ved at ophæve kravet om at udskille solcelleanlæg i selvstændige selskaber, og det forventes at blive muligt at øge opsætningen af solceller, så kommunerne i højere grad kan udnytte egne tagarealer på skoler, administrationsbygninger mv. Lovforslaget vil dermed fjerne mange af de barrierer, der siden 2012 har begrænset kommunal solcelleopsætning. Forvaltningen forventer, at ændringerne vil gøre det mere attraktivt og styrke de økonomiske forudsætninger for at gennemføre solcelleprojekter.

Notat – Status på sløjfning af brandhaner

Sagsnavn: Budget 2027-30
Sagsnummer: 00.01.00-S55-4-25
Skrevet af: Michael Damm
E-mail: jorgen.michael.damm@randers.dk
Forvaltning: Randers Kommune
Dato: 20. maj 2026
Sendes til: Byrådet (som en del af budgetmaterialet 2027-2030)

Med budget 2026-2029 blev der afsat 0,5 mio. kr. til udarbejdelse af en plan for nedlægning af brandhanerne samt pilotforsøg med nedlæggelse af de første brandhaner. Samtidig blev det besluttet, at behovet for yderligere midler skulle indgå i overvejelserne i forbindelse med forvaltningens forslag til en ny 10-årig investeringsplan på anlægsområdet. På den baggrund gives der med dette notat en status på sløjfning af brandhaner.

Beredskab og Sikkerhed (BSIK) foretog i 2016 en gennemgang af brandhaner i Randers Kommune og vurderede, hvilke brandhaner der ikke længere er i brug, f.eks. på grund af lav vandydelse eller forældede gevind. Mange af disse brandhaner er i dag i så dårlig stand, at der er behov for sløjfning. Den dårlige tilstand udgør en risiko for drikkevandskvaliteten, da stillestående vand i stikledningen til brandhanen kan føre til bakterievækst – især hvis skylning ikke længere er mulig. Disse bakterier kan sprede sig til det øvrige drikkevand og på den måde forværre drikkevandskvaliteten. Derudover kan ældre brandhaner være svage punkter, hvor ledningsbrud kan opstå. Dette kan især påvirke mindre vandværker, hvor et brud kan give stort tryktab og en kaskade af problemer med drikkevandssikkerheden.

Det er forvaltningens vurdering, at gamle brandhaner kan udgøre en voksende trussel mod rent drikkevand, hvorfor en nedlæggelse af de gamle brandhaner ved sløjfning over tid er nødvendig.

Planlægningen i forhold til nedlægning er igangsat, og der er på nuværende tidspunkt gennemført 7 sløjfninger. Herfra er erfaringen, at når sløjfning sker i forbindelse med andet gravearbejde, nedbringes udgifterne til sløjfningen betydeligt.

Det er forvaltningens vurdering, at de 448 brandhaner kan kategoriseres således:

- 10 pct. af brandhanerne sløjfes, fordi de er i akut kritisk tilstand eller ved vandværker, hvor der opleves problemer med bakterier i ledningsnettet, og hvor brandhaner kan være en mulig kilde.
- 30 pct. af brandhanerne sløjfes, fordi de er i en kritisk tilstand – udpeget på baggrund af årlig indmelding fra BSIK, vandværker og lokale VVS'ere.
- 60 pct. af brandhanerne sløjfes på ledningsstræk, hvor der i forvejen graves. Risikoen for forurening eller brud øges ved gravearbejde i og omkring brandhaner. Det er derfor både med hensyn til drikkevandssikkerheden og projektbudgettet hensigtsmæssigt at nedlægge brandhaner i forbindelse med planlagte anlægsarbejder.

Økonomi

På baggrund af de gennemførte pilotprojekter estimeres den resterende samlede udgift til sløjfningen af alle brandhanerne at være 12,7 mio. kr. Sløjfning foreslås at ske over de næste 4 år, og midlerne foreslås fordelt med 2,2 mio. kr. i 2027 og 3,5 mio. kr. i hvert af årene 2028-2030.

Notat - Færgelejer og moler

Sagsnavn: Budget 2027-30
Sagsnummer: 00.01.00-S55-4-25
Skrevet af: Anja Farver Baastrup
E-mail: anja.farver.baastrup@randers.dk
Forvaltning: Randers Kommune
Dato: 18. maj 2026
Sendes til: Byrådet (som en del af budgetmaterialet 2027-2030)

Randers Kommune varetager driften af Randers Fjord Færgefart i henhold til gældende Betjeningsoverenskomst mellem Randers Kommune og Norddjurs Kommune. Ejerforholdet af færgerne er 50/50. Randers Kommune ejer moleanlæg og fast ejendom mv. på Randerssiden af Randers Fjord, mens Norddjurs Kommune ejer moleanlæg mv. på Norddjursiden.

Begge kommuner har forpligtet sig til i Betjeningsoverenskomstens løbetid at stille de nødvendige moleanlæg, pladser mv. til rådighed for driften af færgerne, så færgedriften kan gennemføres. Betjeningsoverenskomsten er indgået med virkning fra 1. januar 2009 og er siden blevet forlænget hvert tredje år, senest i 2024, så den løber til udgangen af 2026.

Der forventes i budgetperioden 2027-2030 udgifter til reparation af færgelejet i Mellerup, som påhviler Randers Kommune.

Der er i 2023 udarbejdet en tilstandsvurdering og vedligeholdelsesplan for Mellerup-Voer færgeleje, som fastsætter de samlede udgifter til de anbefalede vedligeholdstiltag af færgelejet i Mellerup i perioden 2023-2027 til 0,1 mio. kr. Der skal laves en ny tilstandsvurdering i 2027. Desuden er der begyndende tæring i spunsvægge, hvorfor der må forventes at komme udgifter til reparation heraf i de kommende år. Dette forventes afspejlet i den nye tilstandsvurdering.

Der forventes på nuværende tidspunkt ikke udgifter til færgelejet i Udbyhøj.

På baggrund af ovenstående foreslår forvaltningen, at der afsættes 0,1 mio. kr. i 2027 til vedligeholdelsestiltag af færgelejet i Mellerup.

Midlerne kan lånefinansieres 100 %, da der er automatisk låneadgang til havneanlæg, jf. lånebekendtgørelsen.

Eventuelle behov for renoveringstiltag i forlængelse af tilstandsvurderingen 2027, som vil kræve finansiering i perioden 2028-2032, vil blive fremsendt i forbindelse med budget 2028-2031.

Notat – Forventede investeringer på affaldsområdet i perioden 2027 – 2036

Sagsnavn: UMT - Budget 2027-2030
Sagsnummer: 00.30.00-S55-1-26
Skrevet af: Henrik Kirkegaard
E-mail: Henrik.Kirkegaard@randers.dk
Forvaltning: Udvikling, Miljø og Teknik
Dato: 25. maj 2026
Sendes til: Byrådet (som en del af budgetmaterialet 2027-2030)

Dette notat omhandler forventede anlægsinvesteringer på affaldsområdet i de kommende år. Affaldsområdet er et brugerfinansieret område, som ligger uden for den kommunale serviceramme.

Udgangspunktet for notatet er Ressource- og Affaldsplan 2027. Den nye Ressource- og Affaldsplan for perioden 2028-2034 forventes politisk godkendt i 2027 og vil indeholde flere af de anlægsprojekter, som præsenteres i dette notat, herunder en mere detaljeret finansieringsplan for projekterne.

Affaldsområdet er et brugerfinansieret område, hvilket betyder, at udgifter til drift og anlæg skal finansieres af indtægter fra affaldsgebyrer.

De økonomiske overslag, som fremgår af Ressource- og Affaldsplan 2027, er løbende blevet kvalificeret i takt med, at der er arbejdet med projekterne. De økonomiske overslag nedenfor, afspejler således det vurderede investeringsbehov på nuværende tidspunkt.

Projekt Genværket

Projektet med Genværket er en del af Ressource- og Affaldsplan 2027. Projektet har været i proces i de seneste 5 år og forventes videreført til den nye affalds- og ressourceplan for perioden 2028-2034.

Projektet omhandler arbejdet med genbrugsmateriale og skal munde ud i en strategi for, hvorledes Affald og Genbrug vil arbejde på dette område. En af anbefalingerne fra projektet forventes at være etableringen af 1000 m² materialelagerbygning og 1000 m² overdækket areal på den kommende renoverede genbrugsplads i Randers midtby.

Den økonomiske ramme til projektet vurderes at være 40 mio. kr. fordelt med 10 mio. kr. i 2029 og 2030 og 20 mio. kr. i 2031.

Projekt fremtidens genbrugsplads i Randers by (herunder affaldsterminal)

Projektet med fremtidens genbrugsplads i Randers By er beskrevet i Ressource- og Affaldsplan 2027 og vil være et helt centralt projekt for Affald og Genbrug i den kommende årrække.

Projekt med fremtidens genbrugsplads i Randers By omhandler en gennemgående renovering og fornyelse af den ældre og ikke tidssvarende genbrugsplads. Ambitionen for projektet er at renovere pladsen samtidig med, at der etableres mere moderne og effektive arbejdsmetoder. Målsætningen er desuden at opnå mere genbrug og mere genanvendelse på den kommende plads gennem ændret udformning af pladsen.

Ambitionen og omfanget af projektet er større end det projekt, som er beskrevet i Ressource- og Affaldsplan 2027. Det skyldes, at affaldsterminalen nu påtænkes inddraget i projektet. Årsagen hertil er, at

affaldsterminalen ligeledes er ældre og nedslidt, ligesom håndteringen af affaldet i høj grad hænger sammen med genbrugspladsen. Der vil være betydelige synergier ved at sammentænke affaldsterminalen og genbrugspladsen, ligesom det forventes, at der kan opnås mere effektive og ressourceoptimale arbejdsmetoder.

Affald og Genbrug vil i 2027 udarbejde et skitseprojekt. Den endelige økonomi i projektet vil således først foreligge medio 2027. Det er forventningen, at projektet vil have en udbuds-, myndigheds- og etableringsfase på samlet 3,5 år. Der skal tages højde for ekstra sagsbehandlingsproces, herunder mulige uventede forhold på byggepladsen i forbindelse med byggeriet. Tidspunktet for idriftsættelse vil derfor tidligst være i år 2031.

Den økonomiske ramme til projektet vurderes at være 171 mio. kr. Fordelt med 55,5 mio. kr. i hvert af årene 2029 og 2030 samt 60 mio. kr. i 2031.

Renoveringer på de tre mindre genbrugspladser

Affald og Genbrug har udarbejdet en plan for en række renoveringer på de mindre genbrugspladser. Fokus er især på at renovere de ældre og ikke tidssvarende mandskabsbygninger herunder at forbedre modtagearealer for farligt affald og elektronikaffald. Alle de mindre genbrugspladser skal ligeledes have renoveret områder til aflevering af genbrugsmaterialer, men det vil afvente løsningen, der etableres i Randers By.

Den forventede økonomiske ramme er 9,3 mio. kr. Midlerne forventes anvendt med 4,3 mio. kr. i 2028 og 5 mio. kr. i 2030.

Etablering af nedgravede affaldsløsninger i Randers Kommune

Affald og Genbrug arbejder i de kommende år på at etablere nedgravede affaldsløsninger i midtbyen og de steder, hvor det øvrigt giver mening. Der er etableret et tæt samarbejde med boligforeninger i kommunen.

Den økonomiske ramme til projektet forventes at være 5 mio. kr. i 2027 og 2,5 mio. kr. årligt frem mod 2036.

Deponi

Mulig udvidelse af kapacitet eller lukning af deponi

Randers Kommune modtog særdeles store mængder mineralsk affald (asbest) i 2024 og 2025. Som følge heraf er kapaciteten for deponiet til mineralsk affald reduceret markant. De foreløbige overvejelser om håndtering af den reducerede kapacitet peger på to scenarier:

1. Der etableres en ny etape 5 forventeligt i perioden 2031-2032 eller 2032-2033, afhængigt af hvornår kapaciteten udløber. Der forventes at være behov for en investering på ca. 45 mio. kr.
2. Der vil ske en nedlukning af deponiet, når kapaciteten på de sidste etaper udløber. Udgifterne hertil bliver taget af den opsparing, der er hensat til lukning af deponiet, og vil derfor være udgiftsneutralt i forhold til driftsbudgettet.

Det bemærkes, at der pt. er stor usikkerhed forbundet med økonomien, og hvornår kapaciteten udløber. Der forventes forelagt en sag til politisk behandling i løbet af 2027.

Rensningsmetode for PFAS fra perkolat

Forvaltningen forventer, at Randers Kommune påbyder rensning for PFAS fra perkolatet fra deponiet til det offentlige spildevandssystem i perioden 2028 -2030. Forvaltningen arbejder ligesom andre deponier på at finde den rette løsning herpå i form af rensningsmetode.

Økonomien er for nuværende ukendt. Der forventes forelagt en sag til politisk behandling i løbet af 2027.

Økonomi

Affaldsområdet er et brugerfinansieret område, som ligger uden for den kommunale serviceramme. Det betyder, at de enkelte affaldsordninger over tid skal hvile i sig selv. Finansieringen af anlægsprojekterne vil bestå af henlæggelser (opsparing) og lån, der vil skulle afdrages over affaldsgebyrerne.

Finansierungsplanen vil blive konkretiseret frem mod den politiske vedtagelse af den nye Ressource- og Affaldsplan for perioden 2028-2034, som forventes godkendt i 2027.

Det foreløbige behov for anlægsinvesteringer frem mod 2036 fremgår af tabel 1.

Tabel 1. Oversigt over forventede anlægsprojekter i perioden 2027-2036

(mio. kr.)	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	I alt 2027- 2036
Projekt Genværket			10	10	20						40
Projekt fremtidens genbrugsplads i Randers by			55,5	55,5	60						171
Renoveringer på de tre mindre genbrugspladser		4,3		5							9,3
Nedgravede affaldsløsninger	5,0	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	27,5
Deponi*						22,5	22,5				45
I alt	5,0	6,8	68	73	82,5	25	25	2,5	2,5	2,5	292,8

*Der er anført beløb for scenarie 1, udvidelse af deponiet med investering i 2032 og 2033. Der er pt. ikke afsat midler til rensningsmetode for håndtering af PFAS i perkolatet fra deponiet.

Affald og Genbrugs foreløbige forslag til finansiering af anlægsprojekterne er en kombination af henlæggelser og lån. Ved gebyrfastsættelsen i budget 2026 er der budgetteret med 12,5 mio. kr. til afdrag på områdets eksisterende gæld samt 0,5 mio. kr. i hensættelse til lukning af deponi.

Den eksisterende gæld forventes afviklet i 2027, hvorefter der, alt andet lige, med uændrede gebyrer, vil kunne afdrages 12,5 mio. kr. årligt på nye anlægsinvesteringer. De samlede anlægsinvesteringer på 292,8 mio. kr. jf. tabel 1 ovenfor, vil dermed kunne afvikles over en periode på 23,4 år.

En forhøjelse af det årlige afdrag/henlæggelse med yderligere 12,5 mio. kr. svarer, alt andet lige, til en forhøjelse af det årlige affaldsgebyr med ca. 250 kr. pr. husstand.

I ovenstående er der ikke taget højde for rente af gæld/mellemværende eller afledt effekt på driften af affaldsområdet. F.eks. må der forventes en driftsbesparelse ved omlægning til en mere effektiv

genbrugsplads og en højere udnyttelse af genanvendelige materialer, ligesom udbredelse af undergrundsløsninger vil give besparelser sammenlignet med beholdere.

Det skal bemærkes, at mulighederne for henlæggelse, lån og afdrag vil blive nærmere afklaret med inddragelse af ekstern rådgiver. Forslag til den endelige finansiering forventes forelagt til politisk godkendelse medio 2027.

Notat - Modeller for afledt drift

Sagsnavn: UMT - Budget 2027-2030
Sagsnummer: 00.30.00-S55-1-26
Skrevet af: Susanne Risager Clausen og Anja Farver Baastrup
E-mail: susanne.risager.clausen@randers.dk
anja.farver.baastrup@randers.dk
Forvaltning: Randers Kommune
Dato: 25. maj 2026
Sendes til: Byrådet (som en del af budgetmaterialet 2027-2030)

Modeller for afledt drift

Ved anlægsprojekter er der ofte afledte driftsudgifter i form af vedligehold. Når kommunens anlægsmasse udvides, udhules de eksisterende vedligeholdelsesbudgetter, hvis de ikke reguleres i takt med udvidelsen. Derfor har Randers Kommune modeller for afledt drift, som skal afhjælpe denne problemstilling.

For nuværende er der to modeller for afledt drift i Randers Kommune. Vej og stimodellen, som blev vedtaget med budget 2022-2025 og model for afledt drift på bygningsområdet, som blev vedtaget med budget 2023-2026. Fælles for de to modeller er, at de har til formål at opretholde værdien af kapitalapparatet. Desuden blev det med budget 2024-2027 besluttet, at eventuelle merudgifter til vejafvandingsbidrag fra 2025 og frem finansieres via den afsatte pulje til afledt drift vedrørende bygninger, veje og stier.

I budget 2024-27 blev der samtidig afsat en pulje til afledt drift, og den udgør 2 mio. kr. i 2024 stigende til 8 mio. kr. i 2027 og frem.

Vej og stimodellen

Med vej og stimodellen sikres det, at der sker løbende regulering af budgettet til vejvedligeholdelse som følge af etablering af nye veje, stier mv. Den afledte drift omfatter udgifter til

- Renholdelse (herunder vintervedligeholdelse) og ukrudtsbekæmpelse
- Vejafvanding, herunder rabatter, grøfter, vejafvandingsledninger og rendestensbrønde
- Belysning, skilte, kørebaneafmærkning og andet vejudstyr på offentlige vejarealer
- Vedligeholdelse af belægninger, asfalt mm.

Den afledte drift tilføres, når vej- og stianlæg er færdiggjort og tages i brug. Ved beregning af den afledte drift tages der udgangspunkt i anlægsudgiften. Modellen fastsætter procentsatser samt andelen af anlægsudgifterne, som indgår i beregningen, afhængig af anlægstype.

Model for afledt drift på bygningsområdet

Modellen på bygningsområdet sikrer, at der afsættes midler til drifts- og vedligeholdelsesopgaver, når bygningsmassen øges. Den afledte drift model omfatter udgifter til bygningsdrift, herunder energi og rengøring samt løbende vedligehold:

- El, vand og varme
- Rengøring (indvendig)
- Løbende vedligehold (indvendig og udvendig)
- Tyveri- og brandsikring

I modellen er der udelukkende fokus på den afledte drift af selve bygningsdriften samt den efterfølgende vedligeholdelse af kapitalapparatet. Andre typer af afledt drift som f.eks. renholdelse af udenomsarealer er ikke omfattet af modellen. Den afledte drift beregnes med udgangspunkt i det konkrete anlægsprojekt og tager udgangspunkt i erfarings- og nøgletal. Budgettet til den afledte drift udmøntes fra tidspunktet for bygningens ibrugtagning.

Vejafvandingsbidrag

Randers Kommune betaler vejafvandingsbidrag til Vandmiljø Randers som en %-del af deres årlige anlægsudgifter til de anlæg, der afleder vand fra veje. Vejafvandingsbidrag er et udtryk for den afledte drift Randers Kommune skal betale til Vandmiljø Randers.

Randers er en by i vækst, og samtidig medfører klimaforandringerne flere klimatilpasningsprojekter end tidligere. For at kunne realisere Randers Kommunes planer for klimasikring og byudvikling vil det være nødvendigt, at Vandmiljø Randers i de kommende år øger deres anlægsaktivitet. De øgede anlægsudgifter hos Vandmiljø Randers vil medføre øgede udgifter til vejafvandingsbidrag hos Randers Kommune.

Med budget 2024-2027 blev det derfor besluttet, at eventuelle merudgifter til vejafvandingsbidrag fra 2025 og frem finansieres via den afsatte pulje til afledt drift vedrørende bygninger, veje og stier. Fastsættelse af investeringsbehovet og dermed vejafvandingsbidrag afventer vedtagelsen af en ny spildevandsplan. Den politiske vedtagelse af spildevandsplanen forventes i 2. halvår 2027.

Afledt drift på øvrige områder

Ovenstående modeller omfatter ikke afledt drift på alle områder, men har fokus på opretholdelse af værdien af kapitalapparatet. Udvidelser eller ændringer af natur og grønne områder samt byrum o. lign. kan også medføre udgifter til afledt drift, som for nuværende skal finansieres indenfor de eksisterende driftsbudgetter med den konsekvens, at de eksisterende budgetter udhules. Dette medfører på sigt ringere eller manglende vedligeholdelse.

Den afledte drift i relation til natur og grønne områder samt byrum o. lign. knytter sig f.eks. til følgende typer af projekter

- Nye natur- og grusstier (f.eks. nye stier langs Gudenåstien)
- Nye natur/grønne områder (f.eks. opkøb og/eller omdannelse af arealer i forbindelse med områdefornyelser til byparker, grønne oaser el.lign.)
- Nye byrum (f.eks. opkøb og/eller omdannelse af arealer i forbindelse med områdefornyelser til opholdspladser med belysning, inventar og evt. belægning)
- Nye breddeidrætsfaciliteter (f.eks. anlæggelse af nye boldbaner)
- Nye udenomsarealer ved kommunale institutioner (denne udgiftstype er undtaget fra model for afledt drift på bygningsområdet)
- Nye kommunale skove

Driftsudgifterne knyttet til disse typer af anlæg omfatter den løbende pleje, vedligehold og drift af arealerne. Driften tilrettelægges ud fra arealernes anvendelse og det vedtagne serviceniveau/standard/præg. F.eks. driftes og vedligeholdes udenomsarealer ved kommunale bygninger i henhold til gældende serviceleveranceaftaler mens kommunale grønne områder driftes og vedligeholdelse i forhold til præg.

Byrådet har i forbindelse med at godkendelsen af byfornyelsesplanen for Randers Kommunes landdistrikt bedt forvaltningen udarbejde forslag til en budgetmodel for drift af områdefornyelsesprojekter.

Når Randers Kommune laver områdefornyelser medfører det ofte omdannelse af arealer. Det kan f.eks. være omdannelse af et område med græs til en bypark, en plads eller et byrum med stisystemer, belysning og inventar i form af bænke mv. Der kan ligeledes opføres bygninger, shelters og bålhytter eller ske omdannelse af trafikforhold, såsom etablering af en cykelsti i forbindelse med en områdefornyelse. Der er en høj grad af inddragelse af lokalsamfundet til udarbejdelse af programmet for det konkrete projekt, der som regel vil bestå af en række mindre delprojekter inden for et geografisk defineret område.

I det omfang en områdefornyelse medfører anlæg, som er omfattet af en af de eksisterende modeller for afledt drift, f.eks. en bygning eller en asfalteret cykelsti, tilføres driftsbudgettet midler til den afledte drift. Hvis der er tale om anlæg, som ikke er omfattet af en af de eksisterende modeller for afledt drift, skal udgifterne til drift og vedligehold afholdes indenfor det eksisterende driftsbudget med de ovenfor anførte konsekvenser.

På baggrund af ovenstående foreslår forvaltningen, at der vedtages en model for afledt drift for natur og grønne områder samt byrum o. lign. jf. oplysningen ovenfor. Modellen foreslås at tage udgangspunkt i den enkelte anlægstype, så den afledte drift beregnes ud fra det til enhver tid gældende serviceniveau/standard/præg for anlægstypen. Modellen omfatter nyanlæg og ombygning/ændring af eksisterende anlæg. Modellen foreslås at gælde for anlæg taget i brug i 2027 og frem. Modellen foreslås evalueret efter 3 år, så evalueringen kan indgå i budget 2030-2033. Det anslås, at merudgifterne som følge af en sådan model vil beløbe sig til 1,5 mio. kr. årligt.

Økonomi

I budget 2024 blev der indarbejdet en pulje til merudgifter til afledt drift på 2 mio. kr. i 2024 stigende til 8 mio. kr. i 2027 og frem. Denne pulje skulle imødegå forventede fremtidige udgifter til drift af nye anlægsprojekter omfattet af modeller vedrørende afledt drift på bygningsområdet, vej- og stiområdet samt vejafvandingsbidrag jf. ovenstående beskrivelser.

Nedenstående tabel viser en status på udmøntningen fra denne pulje:

I 1.000 kr.	Korrigeret budget ekskl. Overførsler 2026	Overførsler 2025-26	Korrigeret budget inkl. overførsler 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029	Budget 2030
Pulje til afledt drift	5.485	4.905	10.389	6.592	6.092	6.092	6.572

I 2026 udgjorde puljen oprindeligt 6 mio. kr. Korrigeret budget ekskl. overførsler for 2026 udgør 5,5 mio. kr. Dertil kommer overførsler (opsparing) fra 2025 på 4,9 mio. kr. Der er således 10,4 mio. kr. i puljen i 2026,

som endnu ikke er udmøntet. Såfremt budgettet ikke disponeres fuldt ud for 2026, vil overskuddet blive overført til 2027 i forbindelse med regnskabsafslutningen for 2026.

Puljen har oprindeligt udgjort 8 mio. kr. for 2027 og frem. Der resterer 6,6 mio. kr. i puljen i 2027 og 6,1 mio. kr. i 2028 og 2029 samt 6,6 mio. kr. i 2030 og frem.

Der er således fortsat ikke-disponerede midler i puljen.

Det vurderes, at puljen er tilstrækkelig stor til at dække fremtidige udgifter til afledt drift, jf. de eksisterende modeller med tilhørende formålsbeskrivelser. Hvis byrådet beslutter at udvide med nye modeller eller udvide formålet inden for de eksisterende modeller, vil der være behov for at afsætte yderligere budget til puljen til afledt drift.

Forvaltningen foreslår, at der afsættes budget på yderligere 1,5 mio. kr. årligt til en ny model for afledt drift af natur og grønne områder samt byrum o. lign., og at der i første halvdel af 2030 foretages en evaluering af modellen, der kan indgå som en del af budget 2030-2033.

Notat - Dokning og ekstraordinær vedligeholdelse af Ragna

Sagsnavn: Budget 2027-30
Sagsnummer: 00.01.00-S55-4-25
Skrevet af: Maria Mulvad Sølvkjær
E-mail: maria.mulvad.solvkjaer@randers.dk
Forvaltning: Randers Kommune
Dato: 22. maj 2026
Sendes til: Byrådet (som en del af budgetmaterialet 2027-2030)

Randers Kommune varetager driften af Randers Fjord Færgesfart i henhold til gældende Betjeningsoverenskomst mellem Randers Kommune og Norddjurs Kommune. Ejerforholdet er 50/50.

Udbyhøj kabelfærge har en fast dokningsplan med større vedligeholdelsesarbejder hvert fjerde år, hvor der foretages omfattende renoveringer i tørdok. Færgen Ragna gennemgår derimod dokning og mindre vedligeholdelsesarbejder hvert år i vinterperioden. Udgifterne til disse rutinemæssige dokningsarbejder dækkes af det faste driftsbudget for færgedriften.

For Ragna foreligger der ikke en fast dokningsplan for større vedligeholdelsesarbejder, der iværksættes efter behov. Den seneste ekstraordinære bevilling til Ragna blev givet med budget 2022-2025.

Der er nu konstateret behov for ekstraordinære vedligeholdelsesarbejder på skroget i forbindelse med dokning i vinteren 2027. De samlede udgifter til disse arbejder forventes at udgøre ca. 200.000 kr., hvoraf Randers Kommunes andel udgør 100.000 kr. Udgiften kan lånefinansieres 100 %.

Forvaltningen foreslår derfor, at der afsættes 0,1 mio. kr. til dokning og ekstraordinær vedligeholdelse af Ragna i 2027.

Omsorgsudvalget

Notat - Nye plejecentre, boliger og servicearealer

Sagsnavn: Budget 2027-30

Sagsnummer: 00.01.00-S55-4-25

Forvaltning: Sundhed, kultur og omsorg, sekretariatet

Dato: 18. juni 2026

Sendes til: Byrådet (som en del af budgetmaterialet 2027-2030)

Med det stigende antal ældre borgere på 90 år og derofter, forventes der en kraftig stigning i behovet for plejehjemspladser.

Den seneste boligplan udarbejdet i 2024 for perioden 2025-2037 viste at der frem mod 2037 umiddelbart vil være det nødvendige antal pleje- og demensboliger til rådighed, som svarer til den forventede efterspørgsel, såfremt det planlagte antal ældreboliger med kald ombygges til pleje- og demensboliger og med det planlagte nye plejecenter, der forventes færdig i 2029.

Der vil dog fortsat være usikkerhed om behovet for boliger, der kan blive højere end den udarbejdede prognose og desuden er mange af boligerne af ældre dato.

Derfor kan det være hensigtsmæssigt - både af arbejdsmiljømæssige årsager, kapacitetsbehov og med henblik på økonomisk optimering - at reservere midler i den næste 10-årige periode til 2 nye plejecentre med ca. 75 boliger i hvert plejecenter til udvidelse/erstatning af de nogle af de eksisterende boliger. Hvis dette prioriteres foreslås midlerne reserveret i årene 2033-2035. Konkret vil der kunne tages endelig beslutning om anvendelse af midlerne i forbindelse med den løbende opdatering af boligplanen, næste gang i 2027.

Selve boligerne kan stort set finansieres ved at der stilles en kommunal grund til rådighed samt via lånoptagelse og beboerindskud. Der bør herudover indregnes 6 mio. kr. pr. center til særlige indretninger, medfinansiering mv.

Servicearealer, der skal være ved plejecentret, er en ren kommunal udgift. Ved en eventuel reservation af midler til nye plejecentre skal der således afsættes et rammebeløb på i alt 41 mio. kr. i årene 2033-35 pr. center.

Se den nuværende boligplan her:

<https://dagsordener.randers.dk/vis/pdf/bilag/635664a4-bd80-4514-8651-ca4dce9d1876/?redirectDirectlyToPdf=false>

Notat - Distriktslokaler

Sagsnavn: Budget 2027-30

Sagsnummer: 00.01.00-S55-4-25

Forvaltning: Sundhed, kultur og omsorg, sekretariatet

Dato: 17. juni 2026

Sendes til: Byrådet (som en del af budgetmaterialet 2027-2030)

I forbindelse med udmøntningen af ældrelov og sundhedsreformen sker der ændringer i organiseringen af hjemme- og sygeplejegrupper fra 1. januar 2027, hvor 11 distrikter og 3 sygeplejegrupper omdannes til 9 distrikter.

Disse ændringer udgør sammen med behovet for mere tidssvarende lokaliteter at der er udarbejdet sag og notat omkring de nødvendige udgifter i forbindelse hermed.

Byrådet behandler dette på mødet den 22. juni med en indstilling fra Omsorgsudvalget og Økonomiudvalget om at godkende at omsorgsområdet med afdrag over ca. 10 år finansierer ombygning på 6 af distriktslokalerne til en samlet sum på ca. 30 mio. kr.

I forhold til de øvrige 3 distrikter, hvor der er tale om mere omfattende ny- og/eller ombygninger med en forventet anlægsudgift på 43 mio. kr., hvoraf ca. 18 mio. kr. vedrører Distrikt Assentoft som følge af regionens overtagelse af bygningen, er det i sagen indstillet at dette drøftes på anlægskonferencen.

Link til behandlingen i Økonomiudvalget:

<https://dagsordener.randers.dk/vis?id=04f0fa71-09f0-4036-b10b-344970632116&iframe=true&punktid=4c0adb3f-e7ee-4a8f-a063-a1476295f917>

Notat - Udvidelse af Hjælpemiddelhuset og Madservice Kronjylland

Sagsnavn: Budget 2027-30

Sagsnummer: 00.01.00-S55-4-25

Forvaltning: Sundhed, kultur og omsorg, sekretariatet

Dato: 18. juni 2026

Sendes til: Byrådet (som en del af budgetmaterialet 2027-2030)

Med det stigende antal ældre borgere på 90 år og derover, forventes der en kraftig stigning i antallet af ældre som Hjælpemiddelhuset og Madservice Kronjylland skal servicere – og dermed behov for at forøge lager- og produktionskapaciteten hos enhederne.

Det vurderes at udgiften hertil vil være ca. 28 mio. kr.

Sundheds-, idræts- og kulturudvalget

Notat – Etablering af nyt ankomst- og foyerareal på Værket

Sagsnavn: Budget 2027-30

Sagsnummer: 00.01.00-S55-4-25

Forvaltning: Sundhed, kultur og omsorg, sekretariatet

Dato: 18. juni 2026

Sendes til: Byrådet (som en del af budgetmaterialet 2027-2030)

Ved de seneste budgetlægninger har der været fremlagt forslag til et nyt ankomst- og foyer-areal på Værket, idet det nuværende er dimensioneret efter den kapacitet, der var ved åbningen af Værket og hvor kapaciteten i dag er langt større.

Hertil kommer at bygningsstandarden på Værket er aldrende og der er behov for løbende vedligeholdelse med henblik på at have en opdateret og funktionel bygning.

I 2021 fremlagde forvaltningen et prospekt for en gennemgribende ombygning af Værket. Dette prospekt er opdateret i 2023 og i 2025 er planerne igen revideret i forhold til, hvordan man kan skabe et fremtidens Værket – en slags 2.0 version.

Med planen skabes der plads i ankomst- og foyerareal til den publikumsmængde der er kapacitet til og der bliver muligheder for nye aktiviteter og rum til at åbne huset op for borgerne.

Der vil endvidere blive fuld tilgængelighed i form af handicapadgang til alle planer i bygningen via ny publikumselevator, bedre toiletforhold og en ombygning af facaden, så den bliver tidssvarende og konstrueret til de kommende mange år.

Det er vurderet at en sådan løsning vil koste mellem 80 og 100 mio. kr. - og at projektet vil være attraktivt for store fonde at medfinansiere. Det vil dog kræve en væsentlig kommunal medfinansiering i størrelsesordenen 30 mio. kr., som i givet bør fordeles med 10 mio. kr. i hvert af årene 2028-2030.

Se notat fremlagt i forbindelse med budgetlægningen for 2026-29 her:

<https://dagsordener.randers.dk/vis/pdf/bilag/2843b311-9d93-43bb-99b5-b1e2ba06d1f0/?redirectDirectlyToPdf=false>

Notat - Etablering af stadsarkiv og forbedrede publikums-/formidlingsfaciliteter

Sagsnavn: Budget 2027-30

Sagsnummer: 00.01.00-S55-4-25

Forvaltning: Sundhed, kultur og omsorg, sekretariatet

Dato: 18. juni 2026

Sendes til: Byrådet (som en del af budgetmaterialet 2027-2030)

I budgettet for 2024-27 blev der reserveret midler til etablering af et nyt stadsarkiv, der *har som primært formål at sikre forsvarlig opbevaring af Randers Kommunes arkivalier i overensstemmelse med arkivlovens regler, idet de nuværende arkiver ikke opfylder disse.*

I samme forbindelse blev forvaltningen bedt om at arbejde videre med muligheden for forbedrede publikums-/formidlingsfaciliteter.

En fornyet vurdering af omkostningerne for etablering af et nyt stadsarkiv i 2025, der blev fremlagt i forbindelse med budget 2026-29, viste at der mangler mellem 3,4 og 4,5 mio. kr. (2026-priser) ved det nuværende omkostningsniveau.

Hertil kommer at de afsatte midler ikke er tilstrækkelige til etablere de forbedrede publikums-/formidlingsfaciliteter, hvorfor der til budgetlægningen for 2026-29 blev fremlagt notat, der beregnede at etablering af sådanne faciliteter, vil kunne ske på Kulturhuset efter udflytning af arkivet derfra.

Udgiften hertil er vurderet til en udgift mellem 5,1 og 7,2 mio. kr., hvoraf ca. halvdelen skønnes at kunne finansieres via fundraising, såfremt der afsættes kommunal medfinansiering hertil.

Se notat fremlagt i forbindelse med budgetlægningen 2026-29 her;

<https://dagsordener.randers.dk/vis/pdf/bilag/a37dc56f-b472-4078-a9c4-31f4d13370cf/?redirectDirectlyToPdf=false>

Notat – Nyt tag på Arena 2

Sagsnavn: Budget 2027-30

Sagsnummer: 00.01.00-S55-4-25

Forvaltning: Sundhed, kultur og omsorg, sekretariatet

Dato: 18. juni 2026

Sendes til: Byrådet (som en del af budgetmaterialet 2027-2030)

I foråret 2024 blev der i forbindelse med BDO's analyse af Randers Idrætshaller udarbejdet en vedligeholdelsesplan for bygningerne under Randers Idrætshaller og det blev konstateret at der er behov for en total udskiftning af taget på Arena 2. Udgiften hertil skønnes at være en udgift på 44 mio. kr.

Der blev i 2025 udført en akutreparation af taget, der forventes at udskyde behovet for den totale udskiftning i mindst 5 år, hvorefter en udskiftning forventes at skulle igangsættes.

Det vurderes ikke at en sådan udgift vil kunne finansieres inden for Randers Idrætshallers økonomi, og derfor skal der findes en løsning på udfordringen, som umiddelbart skønnes at ville blive en kommunal udgift.

Notat - Etablering af lokale sundhedshuse

Sagsnavn: Budget 2027-30

Sagsnummer: 00.01.00-S55-4-25

Forvaltning: Sundhed, kultur og omsorg, sekretariatet

Dato: 18. juni 2026

Sendes til: Byrådet (som en del af budgetmaterialet 2027-2030)

I de seneste år er der i flere kommuner lavet lokale sundhedshuse, også i Randers kommune med Havndal Sundhedshus, som har været en stor succes.

Med sundhedsreformen forventes behovet herfor yderligere forstærket, og der forventes også via en ny folkesundhedslov at blive afsat nationale midler til etablering af sundhedshuse.

Dette skal sundhedsrådene beslutte og fordele, men det må også forventes at der vil blive efterspurgt kommunal medfinansiering og kommunale funktioner i disse huse.

Det kan derfor overvejes at afsætte fx 3 mio. kr. årligt i en 5-årig periode fra 2028 hertil.

Notat - Større projekter på idræts- og fritidsområdet

Sagsnavn: Budget 2027-30

Sagsnummer: 00.01.00-S55-4-25

Forvaltning: Sundhed, kultur og omsorg, sekretariatet

Dato: 18. juni 2026

Sendes til: Byrådet (som en del af budgetmaterialet 2027-2030)

På sundheds-, idræts- og kulturudvalgets møde den 3. juni 2026 fremlagde forvaltningen en oversigt over større projekter på idræts- og fritidsområdet.

Der er tale om følgende projekter:

- Krstrup Boldklub – flytte aktiviteter fra Krstrup til Tirsdalen
- Hornbæk SF – Udvidelse af græs fodboldbaner
- Hornbæk Idræts- og kulturcenter. Ny bevægelseshal
- Romalt Aktivitetshal: Udvidelse af eksisterende hal
- Vorup FB: Ny motorikhal
- Vorup FB: Ny skøjtehal
- Værum-Ørum Fælleshus: Nyt kultur- og mødested
- Udbyhøj Lystbådehavn: Molehoveder, bro, spansk trappe og ferieboliger

Af disse er der modtaget konkrete ansøgninger vedr. udvidelse af den eksisterende hal i Romalt og vedr. ny skøjtehal.

En nærmere præsentation af projekterne kan ses her (bilag fra udvalgsmødet):

<https://dagsordener.randers.dk/vis?id=4a6a8be1-3b53-4faf-bf9f-f501b440795b&iiframe=true&punktid=163781c6-85f3-449b-84f6-81c07010942b>

Hertil kommer at der arbejdes med behovet for renovering af faciliteterne omkring Randers Stadion.

Det er ikke muligt på nuværende tidspunkt at sætte endelige beløb på ovenstående.

Økonomiudvalget

Notat - Status for planlægning af ny brandstation i Randers Syd

Sagsnavn: Budget 2027-30
Sagsnummer: 00.01.00-S55-4-25
Skrevet af: Michael Kielsgaard Engelsbæk
Forvaltning: Randers Kommune
Dato: 2. juni 2026

Ved budgetlægningen for Budget 2026-29 indgik en analyse af behovene for det fremtidige redningsberedskab. Analysen viste et behov for opførelse af en ny brandstation i den sydlige del af Randers Kommune.

Med vedtagelsen af budgettet besluttede byrådet derfor:

"En væsentlig del af fremtidssikringen er etableringen af en ny yderligere brandstation. Denne skal være placeret i den sydlige del af Randers by. Behovet for en yderligere brandstation er en nødvendig investering, og arbejdet med etableringen ønskes derfor igangsat. Processen med arbejdet gennemføres på en måde, hvor en ny brandstation kan idriftsættes fra og med 2029."

Opførelsen af en ny brandstation blev vurderet at kunne holdes inden for en samlet økonomisk ramme på ca. 45 mio. kr. Heraf afsatte byrådet med Budget 2026-29 3 mio. kr. i 2026, som et midlertidigt udlæg fra opsparingen til jordforsyningen, til igangsætningen af planlægningen af den nye brandstation. Beløbet omfatter bl.a. udgifterne til totalrådgivning, juridisk og teknisk rådgivning, bygherreleverancer, myndighedsarbejde m.m.

Dette planlægningsarbejde er igangsat.

Det er fortsat vurderingen, at en ny brandstation kan opføres indenfor en ramme af ca. 41-42 mio. kr.

Det forventes, at disse udgifter ca. vil fordele sig således:

	Mio. kr.
2027	4
2028	13
2029	25
I alt	42

Byrådet besluttede samtidig, at forvaltningen skulle afsøge mulighederne for at ansøge ministeriet om en ekstraordinær lånedispensations til opførelsen og dermed lånefinansiering af byggeriet.

Aktuelt er der afsendt ansøgning til ministeriet, men uden afklaring.

Selve brandstationen vil efter opførslen være ejet af Randers Kommune, idet beredskabet ifølge deres vedtægter ikke må eje bygningen. Al materiellet og inventaret i bygningen vil ligeledes være ejet af Randers Kommune. I udgangspunktet ejer beredskabet kun selve køretøjerne.

Idet det er Randers Kommune, der ejer bygningen, skal beredskabet leje sig ind. Der laves herefter en lejekontrakt, som bl.a. definerer, hvem der skal vedligeholde bygningen.

Endelig besluttede byrådet med Budget 2026-29, at der senest fra og med 2029 skal der være afsat midler til bemanning af den nye brandstation.

Anbefalinger til anlægsinvesteringer i styrket beredskab i Randers Kommune

I dette notat gennemgås forvaltningens anbefalinger til yderligere styrkelse af beredskab for borgere i Randers Kommune herunder de sårbare borgere i Randers Kommune med udgangspunkt i Styrelsen for Samfundssikkerheds (SAMSIK) pjecer *"Forberedt på kriser"* og *"Anbefalinger til kommuner og regioners beredskabsplanlægning for sårbare borgere"* samt KLs *"Når hverdagen udfordres - Anbefalinger til kommunernes arbejde med beredskab og samfundssikkerhed i et skærpet risikobillede"*.

Notatet lægger op til en række mulige prioriteringer af beredskabet, der fordrer en række drifts- og anlægsinvesteringer, der er nærmere beskrevet i notatet (alle tal i mio. kr. og 2026-priser).

Det skal understreges, at der for nuværende udelukkende er tale om anbefalinger fra Styrelse og KL, der bør vurderes lokalt. En lang række kommuner arbejder dog i øjeblikket med tilsvarende investeringer.

1. Baggrund

Byrådet afsatte i Budget 2026 1,50 mio. kr. til styrkelse af Randers Kommunes beredskab til sårbare borgere. Efterfølgende har regeringen afsat 270 mio. i en AKUT-pakke til yderligere styrkelse af kommunernes beredskaber, herunder især redningsberedskaberne og ældreområdet. Randers Kommunes andel af AKUT-pakken udgør i alt 4,53 mio. kr.

Byrådet behandler på sit møde den 24. august 2026 forvaltningens forslag om anvendelse af de indtil nu afsatte midler:

- Styrkelse af redningsberedskabet (BSIK) 2,90 mio.kr.
- Styrkelse af 3-dagesberedskabet for sårbare borgere 3,11 mio. kr.

Disse forslag styrker Randers Kommunes robusthed til at kunne tage sig af borgere i en krisesituation. De i dette notat fremlagte forslag til yderligere investeringer i beredskabet og driften heraf ligger ud over de allerede trufne beslutninger fra august.

KL og SAMSIK (Styrelsen for Samfundssikkerhed) har som nævnt meldt en række anbefalinger til kommunerne ud. De tiltag som er mulige at gennemføre indenfor de afsatte midler tager ikke højde for alle disse anbefalinger, herunder især nødstrømsløsninger.

De forslag, der behandles af byrådet den 24. august 2026, kan derfor ses som første fase i opbygningen af kommunens beredskab. Nærværende notat beskriver mulighederne for en yderligere udbygning.

De her fremlagte forslag tager udgangspunkt i en vurdering af, hvilke af de centralt udmeldte anbefalinger Randers Kommune bør arbejde videre med.

2. Principperne bag yderligere investeringer i beredskabet

Forslagene bygger på et grundlæggende princip om, at Randers Kommunes plejecentre og døgntilbud i videst muligt omfang skal kunne klare sig i op til tre døgn ved længerevarende forsyningssvigt.

Forslagene bygger på følgende principper:

- ***Nødstrøm skal målrettes det mest nødvendige***
De enkelte plejecentre og døgntilbud skal have en lokal robusthed med nødstrøm der reelt kan dække mere minimum 3 dage. Det er ikke realistisk eller økonomisk hensigtsmæssigt at etablere nødstrøm, der kan videreføre normal drift overalt. Nødstrømmen skal i stedet målrettes kritisk udstyr og nødvendige bygningsfunktioner. På enkelte større lokationer etableres der dog en højere nødstrømskapacitet.
- ***Kommunikation skal kunne fungere uden digitale systemer***
Ved længerevarende strømsvigt kan telefoni, internet og digitale systemer helt eller delvist falde bort. Derfor etableres der et situationsrum og en ordonnanstjeneste, som kan sikre fysisk kommunikation mellem krisestaben og plejecentre og døgntilbud.

3. Forslag til et styrket beredskab

Forvaltningen foreslår, at Randers Kommunes 3-dages beredskab opbygges omkring tre sammenhængende indsatser: nødstrøm til kritiske funktioner, robust kommunikation og en styrket lager- og logistikløsning, der skal understøtte driften af beredskabet.

3.1. Nødstrøm til kritiske funktioner

Adgang til nødstrøm er en central forudsætning for, at plejecentre og døgntilbud kan opretholde nøddrift ved længerevarende strømsvigt. Forslaget som behandles af byrådet den 24. august 2026

etablerer adgang til en begrænset nødstrømsforsyning på plejecentre og botilbud, som dog ikke kan forventes at holde i 3 døgn.

Strøm er nødvendig for en række kritiske funktioner. Det gælder bl.a. nødkald, lifte, trædemåtter, alarmer, vekseltrykmadrasser, nødbelysning, køl, dele af køkkenfunktioner samt dræn- og cirkulationspumper til vand og varme. Hvis strømmen svigter i længere tid, kan det samtidig påvirke vandforsyning, kloakafledning, varme, mobilnet, internet, GPS, transport og mulighed for indkøb.

Randers Kommune bør derfor udbygge nødstrømskapaciteten. Det vurderes ikke tilstrækkeligt robust alene at basere beredskabet på eksterne leverandører, da mange myndigheder, virksomheder og institutioner må forventes at efterspørge den samme kapacitet i en større krisesituation. Målet er ikke at opretholde normal drift eller fuld forsyning, men at sikre de kritiske funktioner, som er nødvendige for nøddrift i op til tre døgn.

Nødstrømmen foreslås etableret i tre niveauer i takt med at der kan afsættes den nødvendige økonomi:

Gruppe 1 – to samlingssteder med permanent nødstrømsforsyning

Med forslaget august 2026 etableres der nødstrøm til et evakueringscenter på Plejecenter Tirsdaalen. Der bør etableres yderligere en permanent generator på Plejecenter Kildevang. Her vil så være en nødstrømskapacitet, der, sammen med Plejecenter Tirsdaalen, gør det muligt at opretholde en høj grad af funktionalitet. Lokationerne skal samtidig kunne fungere som samlingssteder, hvis borgere fra mindre lokationer konkret vurderes at skulle evakueres. Disse lokationer vil samtidig være egnede til opladning af elbiler til ordonnanstjenesten.

Gruppe 2 – større lokationer med kritisk nødstrømsdrift

På de øvrige større lokationer ombygges over tid eltavlerne, så de kan tilsluttes en mindre generator, og så nødstrømmen målrettes kritisk udstyr og nødvendige anlæg. Generatorerne leveres og idriftsættes i en krisesituation af teknisk servicepersonale. Ikke-kritisk strømforbrug vil i den forbindelse blive frakoblet i det omfang, det er teknisk muligt.

Gruppe 3 – mindre lokationer med byggestrømtavler og powerbanks

På de mindre lokationer dækkes det mest nødvendige strømbehov med byggestrømtavler, mindre generatorer og powerbanks. Her vil der ikke være almindelig strøm i bygningen, men der vil være mulighed for at forsyne eller oplade udvalgt kritisk udstyr fra midlertidige strømudtag. Med forslaget som behandles af byrådet den 24. august etableres dette niveau af nødstrøm til alle centre og botilbud.

En oversigt over hvilke lokationer der hører til hvilke grupper findes i bilag 2.

Denne model betyder i sin endelige form, at beredskabet målrettes de faktiske behov på de enkelte lokationer. Den giver samtidig mulighed for, at de fleste borgere som udgangspunkt kan blive på deres nuværende opholdssted, mens der fortsat er mulighed for evakuering til større lokationer, hvis det bliver nødvendigt. Der henvises til erfaringerne fra den omfattende strømafbrydelse i Berlin i januar 2026 i bilag 1.

Modellen indebærer at der indledes med indkøb af generatorer og powerbanks til gruppe 3-lokationerne allerede i 2026 for allerede afsatte midler, jf. forslaget som behandles i byrådet den 24. august 2026. Derefter investeres der – i takt med at de nødvendige midler kan prioriteres - i de nødvendige ombygninger af eltavler for gruppe 1 og 2-lokationer i 2027-28, og samtidig projekteres for de større installationer til gruppe 1-lokationer med henblik på ibrugtagning i 2029. De yderligere investeringer i nødstrøm som anbefales, er sammenfattet i nedenstående tabel.

Tabel 1a. Yderligere anlægsinvesteringer til nødstrøm

	2027	2028	2029	I alt
Gruppe 1-lokationer	0,50	0,50	0,00	1,00
Gruppe 2-lokationer	0,40	2,35	1,00	3,75
Anlægsudgifter i alt	0,90	2,85	1,00	4,75

Af anlægsudgifterne genereres desuden en række årlige driftsudgifter, der er opgjort i tabel 1b.

Tabel 1b. Estimerede driftsudgifter pr. år

	I alt p.a.
3 x gruppe 1-lokationer	0,09
19 x gruppe 2-lokationer	0,19
28 x gruppe 3-lokationer	0,14
Servicemedarbejdere	0,20
Driftsudgifter i alt	0,62

3.2. Kommunikation: ordonnanstjeneste og beredskabsmeddelelser

Med forslagene som behandles af byrådet i august, bliver der etableret et situationsrum på Kasernen, hvor der er adgang til de nødvendige faciliteter til krisestyring.

I tilknytning til krisestaben foreslås derfor etableret en ordonnanstjeneste. Ordonnanstjenesten skal fungere som en fysisk og mobil kommunikationsforbindelse mellem krisestaben og kommunens plejecentre og døgntilbud. Og om nødvendigt til og fra lokale kontaktpunkter på fx skoler, i kirker o.l. I en krisesituation får ordonnanstjenesten tilknyttet en del af kommunens bilpark.

Ordonnanserne skal kunne bringe skriftlige beskeder, instrukser og situationsmeldinger fra krisestaben ud til institutionerne og omvendt. De skal samtidig kunne bringe viden tilbage til krisestaben om lokale behov, bemanning, forsyninger, tekniske problemer og eventuelle akutte udfordringer, så krisestaben kan komme de enkelte institutioner til hjælp.

Ordonnanstjenesten kan også anvendes til mindre leverancer af eksempelvis vand, mad, værnemidler, medicin eller andet nødvendigt udstyr, hvor det er muligt og relevant. Funktionen skal ikke erstatte de lokale lagre, men give krisestaben en robust mulighed for at kommunikere og prioritere indsatsen, også hvis telefon, internet eller andre digitale systemer ikke virker.

Forvaltningen har desuden drøftet et samarbejde med Radio ABC om udsendelse af beredskabsmeddelelser via FM-radio i en krisesituation. Dette kan etableres, hvis byrådet ønsker at arbejde videre med en supplerende kommunikationskanal til borgere og medarbejdere.

Driftsudgifterne til ordonnanstjenesten er indregnet i de samlede driftsudgifter i tabel 2b.

Det er en forudsætning at der samtidig findes nødstrøm og tankanlæg til køretøjer jf. nedenfor.

Tabel 2a. Anlægsinvesteringer i kommunikation

	2027	2028	2029	I alt
Etablering af generatorer til FM-sending hos radio ABC	0,40	0,00	0,00	0,40
Anlægsudgifter i alt	0,40	0,00	0,00	0,40

Tabel 2b. Estimerede driftsudgifter pr. år

	I alt p.a.
Ordonnanstjeneste	0,05
Driftsudgifter i alt	0,05

3.3. Lager, drivmidler og logistik

Etablering af nødstrøm kræver også adgang til drivmidler. Generatorer skal kunne forsynes med brændstof, og ordonnanstjenesten skal kunne transportere medarbejdere, information, mindre forsyninger og eventuelt brændstof mellem krisestaben og institutionerne.

Der er derfor behov for en robust løsning for oplagring, udskiftning og distribution af drivmidler. Af hensyn til forsyningssikkerheden bør kommunen i videst muligt omfang råde over egen kapacitet, så beredskabet ikke bliver afhængigt af leverancer, der kan være vanskelige at få adgang til under en større krise.

Nødstrømsløsningernes effekt afhænger desuden af en løbende drift i form af at generatorer testes og serviceres regelmæssigt, kabler, stik og tavler passer sammen, medarbejderne ved, hvem der må tilslutte og betjene udstyret.

Forvaltningen foreslår, at der arbejdes videre med etablering af tankkapacitet på Langvang. Denne placering kan samtidig give mulighed for samarbejde med andre aktører, der har lignende behov for nødstrøm og drivmidler i en krisesituation.

Tabel 3a. Anlægsudgifter til etablering af tankanlæg

	2027	2028	2029	I alt
Etablering af tankanlæg	0,55	0,00	0,00	0,55
Generator til tankanlæg	0,40	0,00	0,00	0,40
Anlægsudgifter i alt	0,95	0,00	0,00	0,95

Tabel 3b. Estimerede driftsudgifter pr. år

	I alt p.a.
Drift af tankanlæg	0,10
Driftsudgifter i alt	0,10

4. Den samlede økonomi

Som beskrevet vil den foreslåede beredskabsplan fordrer en række investeringer over tid.

Den samlede økonomi – ud over de allerede afsatte midler (som er foreslået anvendt jf. forslaget som behandles i byrådet den 24. august) - ser derfor således ud:

Tabel 4. Anlægsudgifter 2027-2029 i alt

	2027	2028	2029	I alt
Kommunikation	0,40	0,00	0,00	0,40
Etablering af nødstrøm	0,90	2,85	1,00	4,75
Etablering af tankanlæg	0,95	0,00	0,00	0,95
Anlægsudgifter i alt	2,25	2,85	1,00	6,10

Dertil kommer estimerede afledte driftsudgifter på **0,77 mio. kr.** årligt jf. tabellerne 1b, 2b og 3b.

Bilag 1. Risikovurdering vedrørende længerevarende strømsvigt

1. Formål

Denne risikovurdering skal understøtte den politiske stillingtagen til de foreslåede investeringer i styrket beredskab i Randers Kommune. Risikovurderingen baserer sig på:

- Nationalt Risikobillede 2025 (SAMSIK) der beskriver et sammensat risiko- og trusselsbillede med både aktørdrevne og ikke-aktørdrevne hændelser. Det omfatter blandt andet cyberhændelser, energimangel, ekstreme vejrhændelser, terrorhandlinger og andre hændelser, der kan påvirke kritisk infrastruktur.
- I *Forberedt på kriser* (SAMSIK) beskrives samfundets tætte afhængighed mellem strøm, vand, varme, kommunikation og fødevarer. Et nedbrud på ét område kan få konsekvenser på tværs af andre områder.
- SAMSIKs anbefalinger om sårbare borgere, der omfatter blandt andet borgere på plejehjem og botilbud, borgere med eldrevet livsvigtigt eller kritisk medicinsk udstyr og borgere, som er afhængige af kommunal eller regional hjælp for at klare hverdagen. Anbefalingerne fremhæver bl.a. behovet for, at kommunikation, tværgående samarbejde, private virksomheder og civilsamfund tænkes ind i planlægningen.
- Endelig beskriver KL i sine anbefalinger til kommunerne, at kommunerne skal kunne opretholde kritiske kerneopgaver under afbrydelser af strøm, vand, varme og it.

Det er væsentligt at holde sig for øje at de risici, vi hidtil har erfaringer med kan se helt anderledes ud i fremtiden. Det er således vanskeligt at vurdere eksakt hvad risikoen er fx for meget mere omfattende strømafbrydelser i fremtiden under et ændret trusselsbillede i forhold til den risiko vi hidtil har haft erfaringer med.

På baggrund af de centrale myndigheders vurderinger og anbefalinger vurderes længerevarende strømsvigt som et relevant og realistisk planlægningsscenarie, som Randers Kommune bør planlægge for.

Risiko beskrives normalt som en kombination af **sandsynligheden** for en hændelse og dens **konsekvenser**. De nationale myndigheder i Danmark giver imidlertid ikke grundlag for at forudse en præcis sandsynlighed for et omfattende og længerevarende strømsvigt i Randers Kommune.

Det er derimod muligt at illustrere konsekvenserne af mere omfattende strømnedbrud, som de beskrives i Nationalt Risikobillede.

I januar 2026 skete en omfattende strømafbrydelsen i Berlin. Strømafbrydelsen var en bevidst handling, der illustrerer en fremtidig hændelse, sådan som de beskrives i Nationalt Risikobillede. Strømafbrydelsen i Berlin illustrerer, at de mulige konsekvenser af at et flerdages strømsvigt kan

nødvendiggøre prioriteret nødstrøm til plejehæder, identifikation af særligt udsatte borgere, alternative kommunikationsveje og flytning af plejekrævende borgere.

Berlin-hændelsen kan således ved en risikovurdering anvendes som **referencehændelse og konsekvenscase**. Der foreligger ikke fra de tyske myndigheder en samlet offentlig konsekvenvaluering af Berlin-hændelsens virkninger for eksempelvis sygdomsforværring, ekstra indlæggelser eller psykiske efterreaktioner. Men Berlin-hændelsen kan dog anvendes til at illustrere de fremtidige risici som Nationalt Risikobillede opregner.

2. Berlin januar 2026 som referencehændelse

Strømafbrydelsen begyndte om morgenen den 3. januar 2026 efter en påsat brand på en kabelbro over Teltowkanalen. Omkring 45.000 husstande (ca. 100.000 borgere) - herunder 74 plejehæder - og 2.200 erhvervskunder blev ramt. Samtidig ramte strømsvigtet under en markant kuldeperiode var vejret koldt med ned til 12 graders frost.

Skadernes omfang betød, at forsyningen kun blev gradvist genetableret. Alle kunder var igen forsynet den 7. januar, efter mere end 4 døgn strømafbrydelse.

Håndteringen af sårbare borgere og plejehæder

Målet med kriseindsatsen i Berlin var at undgå tab af menneskeliv. Ved Berlin-hændelsen vurderede myndighederne at situationen som potentielt livstruende for borgere, der ikke kunne afgive nødkald, eller som var afhængige af strøm til nødvendig behandling og pleje.

Berlins indsatsledelse identificerede omkring 4.000 personer med prioriteret behov for hjælp. Gruppen omfattede blandt andet beboere på hospice, i psykiatri, på plejehjem og i en flytningeindkvartering samt sengeliggende og alvorligt syge personer i private hjem. Godt 3.800 kunne forsynes med midlertidig strøm i de boliger de boede i, herunder plejecentre m.m., mens 136 plejekrævende personer blev evakueret til andre bygninger fx plejecentre.

Den midlertidige strømforsyning blev etableret med generatorer, der blev tilsluttet direkte til bygninger. Nødstrømsanlæggene blev anvendt til at forsyne prioriterede kritiske institutioner, herunder plejehæder. Den 6. januar - efter 3 døgn - var strømmen til alle 74 berørte institutioner og tilbud blevet genetableret.

Konklusioner fra Berlin-hændelsen

Berlin-hændelsen viser, at myndighederne forsøgte at begrænse antallet af flytninger gennem målrettet nødstrøm, men også at når store generatorer kunne fremskaffes, blev manglende tilslutningsstik en kritisk flaskehals.

Følgende erfaringer vurderes generelt overførbare:

- Borgere med omfattende plejebenhov vurderedes som særligt udsatte og potentielt livstruede.
- Myndighederne forsøgte at begrænse flytninger gennem målrettet nødstrøm. Borgere med behov for elektrisk udstyr, nødopkald eller særlig pleje blev prioriteret.
- Evakuering af plejekrævende borgere kræver betydelige ressourcer,
- Lokal eller målrettet nødstrøm kan reducere behovet for flytning,
- Mobile generatorer kræver forberedte tilslutninger, kabler, teknisk personale og brændstof.
- Teknisk personale, generatorer, brændstof, transport og prioritering var centrale dele af indsatsen.

Kommunikation og mulighed for at få hjælp

Mobilkommunikationen var påvirket, og brandvæsenet placerede mere end 20 køretøjer i området, så borgere fysisk bl.a. kunne henvende sig og få videreformidlet nødopkald.

Berlin-hændelsen var således samtidig en kommunikationskrise, hvor fysisk tilstedeværelse og alternative kommunikationsveje var nødvendige.

Følgende erfaringer vurderes generelt overførbare:

- Kommunikationssvigt kan gøre det vanskeligt at identificere borgere med akutte behov.
- Der er behov for fysiske kontaktpunkter hvor borgere, institutioner m.fl. kan kontakte myndighederne og kriseledelsen.

3. Randers Kommunes eksponering og sårbarhed

Pleje, omsorg og social støtte i stigende grad er afhængig af elektricitet og elektrisk understøttede bygninger. Det gælder eksempelvis nødkald, lifte, trædemåtter, alarmer, vekseltrykmadrasser, nødbelysning og dræn- og cirkulationspumper til vand og varme. Længerevarende strømsvigt kan ligeledes påvirke vandforsyning, kloakafledning, varme, mobilnet, internet, GPS, transport og mulighederne for indkøb. Et længerevarende udfald kan derfor få konsekvenser for sårbare borgere og samtidig medføre et betydeligt behov for manuelle arbejdsgange, ekstra bemanning, teknisk bistand, transport og eventuel evakuering.

De foreslåede investeringer i nødstrøm og kommunikation i Randers Kommune reducerer risikoen ved at sikre permanent nødstrøm på centrale lokationer, forberede større institutioner til mobile generatorer, etablere begrænset forsyning på mindre lokationer samt styrke kommunikation, brændstokkapacitet og logistik. Investeringerne fjerner ikke risikoen for behov for evakueringer, og

løser heller ikke alle de udfordringer der kan opstå ved strømmangel, herunder fx sikring af varme. Investeringerne øger dog kommunens mulighed for at opretholde kritiske funktioner og lade flest mulige borgere blive på deres sædvanlige opholdssted.

Belastning af organisation og personale

Bortfald af strøm betyder ikke nødvendigvis, at al pleje ophører. Det kan imidlertid betyde, at opgaverne skal udføres langsommere, manuelt og med større personaleforbrug.

Eksempelvis kan:

- Elektroniske nødkald skulle erstattes med hyppigere fysisk tilsyn.
- Elektriske lifte skulle erstattes af andre forflytningsmetoder.
- Elektronisk dokumentation skulle erstattes af papirprocedurer.
- Adgangen til varmt vand og forsvarlig hygiejne blive påvirket.
- Intern og ekstern kommunikation blive vanskeligere.

Udviklingen kan ske hurtigere ved vinterkulde, samtidige vand- eller kommunikationssvigt, stor afhængighed af elektriske hjælpemidler eller utilstrækkelig bemanning.

Nødstrøm og alternative kommunikationsløsninger kan aflaste disse belastninger.

Betydningen af kommunikation, brændstof og logistik

Randers Kommune har besluttet at etablere et situationsrum på Kasernen. Den foreslåede ordonnanstjeneste skal kunne bringe skriftlige beskeder og instrukser fra krisestaben til institutionerne og bringe oplysninger om lokale behov, bemanning, forsyninger og tekniske problemer tilbage. Den skal desuden kunne understøtte mindre leverancer.

Dette reducerer sårbarheden ved svigt i telefoni, internet og digitale systemer.

Bilag 2. Oversigt over plejecentre og botilbud der vil være omfattet af nødstrømsberedskabet

Anbefalet gruppering af lokationerne:

Område	Lokation	Gruppe
Plejecentre (omsorg)	Tirsdalen	1
Plejecentre (omsorg)	Kildevang	1
Plejecentre (omsorg)	Åbakken	2
Plejecentre (omsorg)	Lindevænget	2
Plejecentre (omsorg)	Rosenvænget/P.Knudsens Vej	2
Plejecentre (omsorg)	Borupvænget	2
Plejecentre (omsorg)	Svaleparken	2
Plejecentre (omsorg)	Thors Bakke	2
Plejecentre (omsorg)	Dronningborg 1/Egholmsvej	2
Plejecentre (omsorg)	Møllevang	2
Plejecentre (omsorg)	Vorup Plejehjem	2
Plejecentre (omsorg)	Kristrupcentret	2
Plejecentre (omsorg)	Huset Nyvang	2
Plejecentre (omsorg)	Kollektivhuset	2
Plejecentre (omsorg)	Fårup Ældrecenter	2
Plejecentre (omsorg)	Terneparken	2
Plejecentre (omsorg)	Spentrup Ældrecenter	2
Plejecentre (omsorg)	Hospice	2
Plejecentre (omsorg)	Tryghedshotellet	2
Plejecentre (omsorg)	Randers Kloster	2
Plejecentre (omsorg)	Solbakken	2
Plejecentre (omsorg)	Randers Friplejehjem	2
Børn/Unge	Møllerup (Udsigten)	3
Bosteder (social)	Botilbuddet Holbergstien	3
Bosteder (social)	Ladegården	3
Bosteder (social)	Bostedet Neptunvej	3
Bosteder (social)	Bostedet Kastanjebo	3
Plejecentre (omsorg)	Møllebo	3
Bosteder (social)	Rebslagervej 12, 8900 Randers	3
Bosteder (social)	Rebslagervej 18, 8900 Randers	3
Bosteder (social)	Niels Brocks Gade 5, 8900 Randers	3

	Støttecentrene Infanterivej, Nørrebrogade, Solsortevej og botilbuddet Blommevej	3
Bosteder (social)		
Plejecentre (omsorg)	Bakkegården	3
Bosteder (social)	Bocenter Harridslev	3
Bosteder (social)	Bostedet Høvejen	3
Bosteder (social)	Bocenter Marienborgvej	3
Bosteder (social)	Boligerne Kastanjevej	3
Bosteder (social)	Boligerne Lene Bredahls Gade	3
Bosteder (social)	Holbergkollegiet	3
	Botilbuddet Bredgade og Svalegangen	3
Bosteder (social)		
Bosteder (social)	Botilbuddet Gudenådal	3
Bosteder (social)	Vedøvej 1, 8930 Randers	3
Bosteder (social)	Vedøvej 3, 8930 Randers	3
Bosteder (social)	Grenåvej 12, st. 8960 Randers	3
Bosteder (social)	Grenåvej 12, 1 sal 8960 Randers	3
Bosteder (social)	Præstevænget 34, 8981 Spentrup	3
Bosteder (social)	Paderuphus	3
Bosteder (social)	Botilbud Vester Tværvej	3
Bosteder (social)	Perron 4	3
Bosteder (social)	Hjørnестenen	3